

A tartalomból

VÍZ VILÁGNAPI ESEMÉNYEK

1-6. oldal
Városi rendezvény
Kiállítás megnyitó
Igazgatói értekezlet

7. oldal
„Víz a tájba”

8. oldal
„Kisvizes” bejárás folyóinkon

8-9. oldal
Megújult véderdősávok a
Kettős-Körös
hullámtérében

9-10. oldal
Magyar-Román szakértői
találkozó

10-13. oldal
Elismerések

13-18. oldal
Személyügyi hírek

16. oldal
Személyügyi hírek

17-18. oldal
Továbbképzési hírek

18-23. oldal
Bepillantás a gleccserek
világába

23-25. oldal
A múlt értékes emlékei
és a jelen értékmegőrző
munkája

25-27. oldal
30. Gyöngyösi Lázár
Sakk Emlékverseny

27. oldal
Önzetlen segítség
dolgozóinktól

27-29. oldal
Sikeres gólyafészek
áthelyezése a Szeghalmi
Szakasz mérnökségénél

29-31. oldal
Színes programkavalkád
az Ifjúsági Klubnál

31-33. oldal
Hidrometeorológia

33-34. oldal
Hidrológia

Víz Világnap székházunk körül

A 2025. évi Víz Világnap fő témája a gleccservédelem volt. Manapság gleccsereink gyorsabban olvadnak, mint korábban bármikor. Bolygónk változatlan melegedésével fagyos világunk folyamatosan zsugorodik, ez pedig egyre kiszámíthatatlanabbá teszi a víz körforgását, emberek milliárdjainak életét befolyásolva.

Mi ebben a mi szerepünk? Az, hogy együtt tegyünk a globális felmelegedés csökkentéséért, a gleccserek olvadásának lassulásáért. Ezt az üzenetet igyekeztünk átadni március 20-i városi víz világnapi rendezvényünkön is, ahol a klímaváltozás került a fókuszba.

Víz világnapi eseményünkre délelőtt Gyula város óvodásait, délután pedig az iskolásokat és az érdeklődőket vártuk. Nagy örömeinkre érkeztek csoportok távolabbról is, például Békéscsabáról, Mezőberényből, Szabadkigyósról és Kétegyházaról.

A székházunk körül felállított standokon kollégáink sok érdekes dologra hívták fel a figyelmet az ez évi jelmondat jegyében.

A Bodoki Baráti Kör tagjai segítségével a gleccserek igen sérülékeny világába kalauzoltuk látogatóinkat, bemutattuk miért létfontosságú a létük. Megismerhették a gyerekek a világ nevezetesebb gleccsereit, és azt, hogy mi okozza pusztulásukat.

Szűkebb környezetünkben is bemutattuk a klímaváltozás hatását. Sajnos a felmelegedés következtében alig van hó a Körösök vízgyűjtő területén, melynek eredménye, hogy a drasztikusan lecsökkent vízmennyiség erősen veszélyezteti a vízterek minőségét, ezáltal élővilágát is. Hogy mit is jelent ez, maketten láthatták az érdeklődők. Kollégáink a gyerekek kedvéért még játékokat is elrejtettek a terepasztalon, melyet nagy örömmel fedeztek fel.

Víz a tájba, vízviSSzatartás, vízpótlás olyan fogalmak a vízgazdálkodásban, melyek az utóbbi időben nagy hangsúlyt kaptak, megmutattuk, mi hogyan csináljuk. Természetesen e bonyolult fogalmakat nagyon egyszer-

Folytatás a 2. oldalon →

Székházunk körül több száz gyermek ünnepelte a Víz Világnapját

Vízminőségvédelmet bemutató terepasztalunk

Vizet a tájba makettünk

rűen magyaráztuk, és egy zse-
niális terepmakett segítségével
mindenki megérthette miről is van
szó.

Vízügyes játszóterünkön iga-
zi „gleccservédőket” képeztünk,
megóvhatták a "megolvadt" glecc-
ser minden vízcseppjét a gye-
rekek, de játékos formában azt
is megtanulhatták, hogy melyek
azok a dolgok melyek káros ha-
tással vannak környezetünkre és
ezáltal fokozzák bolygónk felme-
legedését. Mesevilág várta az ide
látogató csoportokat, na és egy
„igazi” Körös-vidéki gleccser.

Óriásdarunk

Vízügyes gépparkunk kedvenc da-
rabjai is a helyszínen voltak, itt
mindenre fel lehetett mászni és
kipróbálni. Egy gépóriás is várta
a legapróbbakat, egy Liebherr 18
tonnás daru, amely igazi sláger
volt a nap folyamán. Kollégáinkat
is jól megdolgoztattuk, mire a ren-
dezvény több száz résztvevőjét
egyenként a vezetőfülkébe segí-
tették. A nap megállapítása pedig
az lett, hogy a Kékmadár nevű
csónakba jövőre legalább 5 kor-
mányt kell építeni, mert mindenki

vezetni akarta. Legmodernebb terepi technoló-
giáinkat is megmutattuk, drónok
cikáztak az Élővíz-csatornán, geo-
déziai műszereinkkel most „jeges”
mesefigurákat lehetett keresni.
Nagy örömünkre, na és a gyereke-
kére a Körösvidéki Horgász Egye-
sületek Szövetsége ismét velünk
tartott, standjuknál a Körös-vidék
halai kerültek a fókuszba, és ter-
mészetesen a látvány haltelepítés
sem maradhatott el az Élővíz-csa-

tornán. A gyerekek több száz -
saját kézzel készített - halacskával
lepték meg őket a rendezvény so-
rán.

A Tájvízház is nyitva állt az érde-
klődők előtt, vízügyi bemutatóhá-
zunk egy gyönyörű Körös-vidéket
bemutató festménykiállítás mel-
lett, számos interaktív élményt kí-
nált a látogatóknak.

Ajándékkal is készültünk, mesefi-

Folytatás a 3. oldalon →

Vízügyes játszóterünk és a saját "Körös-vidéki" gleccserünk

Haltelepítés az Élővíz-csatornán

Apró látogatók a Tájvízházban

gurás könyvjelzőkkel kedveskedtünk a gyerekeknek.

A Bodoki-szobornál felállított színpadon ünnepi műsor várta a megjelenteket, Kurucz Máté műszaki igazgatóhelyettes mondott köszöntőt a Víz Világnapja alkalmából. Színpadunkon több mint 140 gyermek lépett fel. Kreatív, vidám, táncos, zenés ötletes műsorokkal készültek, melyet ezúton is köszönünk nekik és természetesen a felkészítő pedagógusoknak is. Az Apor Vilmos Katolikus Óvoda, Gyula Város Egyesített Óvodája Tagintézménye Ewoldt Elíz Óvoda és a Gyulavári Óvoda csoportjai, a Nicolae Bălcescu Román Általános Iskola, az 5. sz. Általános Iskola diákjai, valamint a Calliope Diák Színjátszó Kör is közreműködött az eseményen. A gyerekeket Pepe Manó és vidám műsorok sokasága szórakoztatta a nap folyamán.

Kis ajándékokkal is kedveskedtünk

A Víz Világnapja alkalmából kiírt pályázataink eredményhirdetésére is sor került. Ez évben arra kértük a gyerekeket, hogy legyenek a gleccserek nagykövetei. A feladat az volt, hogy készítsenek egy csoport/osztályfotót, melyen olyan tevékenységeket végeznek, amellyel ötleteket adnak az embereknek, mit tehetnek a klímaváltozás ellen. Nagy sikerrel futott online víz világnapi totóknk a Tízvízkvíz is, melyen tíz érdekes vízügyi vonatkozású kérdésre kellett választ adni. 291-en játszottak velünk, az idén nehéznek bizonyult játékunk, mindössze 21 helyes megfejtés érkezett. Szeretettel gratulálunk a nyerteseknek, és mindenkinek köszönjük, hogy részt vettek víz világnapi pályázatainkon.

Színpadunkon a nap folyamán több mint 140 gyermek lépett fel

Pozsárné Kaczkó Zita

Legyél a gleccserek nagykövete című pályázatunk nyertesei:

Óvodai csoportok

Gyulavári Óvoda
Máriafalvai Óvoda - Katica és Lepke csoportja
Törökzugyi Óvoda - Katica és Ózike csoportja
Ewoldt Elíz Óvoda - Pillangó csoport

Alsó tagozatos általános iskolások

Gyulai Implom József Általános Iskola - 1.c osztály
Magvető Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola - 4.b osztály

Tízvízkvíz víz világnapi totó nyertesei:

Vaszkó Zsolt
Gyarmati Istvánné
Kovácsné Szatyin Ildikó
Kovács Levente
Deákné Élő Ivett

A „Szuper csapat”

Víz Világnapi igazgatói értekezéslet

Ünnepi értekezésletünket Lúczy Ger-gely igazgató úr nyitotta. Beszé-dében kitért arra, hogy a 2025. évi Víz Világnap fő témája a gleccs-cservédelem. 2022 decemberében az ENSZ Közgyűlése elfogadta azt

a határozatot, amely 2025-öt a Gleccserek Megőrzésének Nem-zetközi Événé nyilvánítja, valamint kihirdette, hogy 2025-től kezdő-dően minden év március 21-e a Gleccserek Világnapja lesz. Ez évi

víz világnapi rendezvényünk ezen gondolat jegyében szerveződött. Kitért szűkebb környezetünkre is kifejtve azt, hogy a vízügyben komoly szemléletváltás van folya-

Folytatás az 5. oldalon ➞

matban a klímaváltozás hatására, és a jövőben munkánkat, beruházásainkat e folyamat figyelembevételével kell végeznünk.

A rendezvény folytatásában Szabó Péter kiemelt műszaki referens a gleccserek világát mutatta meg a résztvevőknek. Lendületes előadása mindenkit magával ragadott, nagy részletességgel ismerhettük meg e jeges világot és az olvadásuk okozta szorongató problémákat. Lapunk hasábjain megosztjuk e remek előadást írásos formában, melyet a 18-23. oldalon olvashatnak.

Ebben az évben sem maradhatott el éves filmünk, melyben számos eseményt idéztünk vissza. Jobbágy Zoltán és Bujdosó Szabolcs kollégáink rengeteg szép pillanatot örökítettek meg kamerájukkal az év során, szakági kollégáink is sok remek fotót készítettek, melyet megmutattunk az értekezlet közönségének. A film ([link](#)) megtekinthető a KÖVIZIG Youtube csatornáján.

Az eseményen köszöntöttük azon kollégáinkat, akik március 15-e és a Víz világnapja alkalmából miniszeri és főigazgatói kitüntetésben részesültek, majd az igazgatói kitüntetéseket is átadták vezetőink, és köszöntötték a véradókat is. Erről lapunk hasábjain a Személyügyi hírek rovatban részletesen beszámolunk.

Pozsárné Kaczkó Zita

Lúczy Gergely köszöntötte az értekezlet résztvevőit

Szabó Péter tartott lendületes és rendkívül érdekes víz világnapi előadást

Körösök türkében – víz világnapi kiállításmegnyitó

A Tájvízház jelképes kulcsának átadása

A tavasz a természet újraéledésének időszaka, mint ahogy Tájvízház életében is az, hisz a téli periódus után ilyenkor nyitja meg újra kapuit a látogatók előtt. Harmadik éve ez a dátum a Víz Világnapjához köthető, ahol nem csak a főépület előtti tér, hanem a bemutatótermünk is benépesül óvodás, iskoláskorú gyermekekkel, nézelődőkkel, akik nagy érdeklődéssel, kíváncsisággal veszik újra birtokukba múzeumunkat.

Ezen, számunkra is jelentős esemény alkalmából mindig igyekszünk időszaki kiállítási terünket tematikus tárlattal megtölteni. Tavaly az újrahasznosítás volt a téma, idén pedig Körösök vidéke került középpontba. A Bodoki

Folytatás a 6. oldalon ➔

A József Dezső Alkotókör tagjai

A kiállítást Kukár István képzőművész nyitotta meg

Papp Gergő szaxofonjátéka színesítette a megnyitót

Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör közreműködésével felkértük a József Dezső Alkotótábor Egyesületet, hogy a Körösök vidékéről készítsenek számunkra festményeket. Büszkén valljuk, hogy vízügyi igazgatóságunkhoz mindenkinek van egy kis kötődése, nincs ez másként a József Dezső Alkotókör esetén sem. A 2008 óta működő egyesületnek három nyugdíjba vonult – művészi vénával is megáldott – vízügyi dolgozó tagja van, a többiek esetében pedig külön öröm számunkra, hogy segítettek a tematikus tárlat létrejöttét. Az egyesület tagjai tavaly október óta szorgoskodnak és nagy megtiszteltetésünkre több mint ötven képet alkottak, valamint állítottak ki múzeumunkban.

A kiállított festmények különböző alkotásmódban és évszakokban mutatják meg a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területéhez tartozó fontosabb helyszíneket, valamint a folyók és környezetük változásait, hangulatait. Megjelenik például a Kapus-híd, az Élővíz-csatorna, a Fekete-Körös felett ívelő közúti híd, a Gyulai duzzasztó, Szanazug, a vízparti élővilág és a víz mellől elmaradhatatlan horgászok is ecsetvégre kerültek.

A Körösök tükrében című kiállítás megnyitójára március 18-án került sor, ahol a vendégeket Lúczy Gergely igazgató úr köszöntötte. Beszédében kifejtette a Víz Világnap fő témáját, valamint lényeges szerepünket ebben a kérdéskörben, valamint beszélt arról, hogy a jövőben a vízügyi szakembereknek is komoly kihívásokkal kell szembenéznie a klímaváltozás miatt.

A kiállítást Kukár István képzőművész nyitotta meg, aki némi rajztörténet ismertetése után elmondta, hogy az alkotók a képeket felruházzák tulajdonságokkal. Nem csak valóságképzés, hanem egyfajta csodaképzés is történik, ezáltal hozva közelebb az emberhez a világ és a természet értékeit. A rendezvényen Papp Gergő László is közreműködött, aki szaxofonjátékával színesítette a megnyitót. A tárlat április 30-ig látható a Tájvízházban, de ahogy az elmúlt évek is, a 2025-ös év is még számos programot, érdekességet tartogat az érdeklődők számára.

Magyar Márta

„Vizet a tájba”

Vízpótlás a Kisdelta árvízi szükségtározó vízviSSzavezető műtárgyán keresztül, a Fekete- és Fehér-Körös közti területeken

V. Németh Zsolt vízgazdálkodásért felelős államtitkár 2025. február 18-án az Országos Vízügyi Főigazgatóságon tartott sajtótájékoztatón bejelentette, hogy a vízgazdálkodásban egy új korszak indul a „Vizet a tájba” programmal, amely fókuszában a vízkészletek védelme és a vízmegtartás áll. Ennek kapcsán egy honlapot fejlesztettek, ezen a felületen a gazdáknak lehetősége van felajánlani saját termőterületüket, ahol vizet szeretnének megtartani.

Az ingatlantulajdonos egy helyrajzi számos térképen megjelölheti a vízviSSzátartásra felajánlani kívánt területét, az előntés tartósságának megjelölésével, egy előzetes tájékoztatás megismerése után és egy nyilatkozat elfogadásával. Ezzel a kérelmező tudomásul veszi, hogy a megjelölt ingatlanon általa vállalt tartósságú előntéséről, anyagi vagy más ellenszolgáltatás igénye nélkül, legalább 5 évre szóló megállapodást köt a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal. Az előntéssel kapcsolatban nem érvényesít kártérítési igényt. Ezenkívül az igényelt előntéssel más részére nem okozhat kárt, azonban károkozás esetén vállalja annak megtérítését.

Ez a felület nem az öntözési víz-igények bejelentésére szolgál, hanem azon gazdák részére készült, akik saját területüket szeretnék felajánlani vízviSSzátartás céljára. A felajánlott területek előntésének

lehetőségeit a vízügyi igazgatóságok szakemberei az agráriummal és a természetvédelemmel egyeztetve megvizsgálják, és ha adotak a feltételek, akkor megvalósítják azt.

Igazgatóságunkhoz, az online felület működésének kezdete óta 23 kérelem érkezett be. A felajánlásokat egyeztettük a területileg illetékes nemzeti agrárkamarával és nemzeti parkkal. A megjelölt területek előntésének lehetőségeit megvizsgáltuk a szakaszmérnökségeink területi felügyelőivel. Az elkészült szakvéleményeket megküldtük az Országos Vízügyi Főigazgatóság részére a további intézkedések megtételére.

„Vizet a tájba” online felülete elérhető az Országos Vízügyi Főigazgatóság oldalán ([link](#)).

Ahogy a fentiekben is írtuk, a „Vizet a tájba” programmal egy olyan konkrét cselekvési terv indul, melyet a klímaváltozás miatt csökkenő vízkészleteink sürgetnek.

Ezen gondolat jegyében működési területünkön a vízviSSzátartás fokozására - egy hónappal hamarabb - már 2025. február 10-én megkezdtük a duzzasztást Békésen. Ezt követően Körösladányban is elkezdődött a duzzasztás, és a hónap folyamán Békésszentadráson is a nyári szintre emeltük a vízszintet, hogy minél több vizet tudjunk tározni a folyómedrekben. Így az enyhe időjárás segítségével, már februárban minden duzzasztónk normál duzzasztási szinten üzemelt.

A duzzasztóink segítségével betárolt több mint 30 millió m³ vízmennyiségből már az öntözési idénykezdet előtt megkezdtük a vízpótlást csatornáinkban, holtágainkban.

Mivel a klímaváltozás miatt fokozott figyelem irányul a vízgazdálkodásra, ezen folyamatot filmre vettük, hogy bemutathassuk azt közösségi csatornáinkon.

A film ([link](#)) megtekinthető a KÖVIZIG Youtube csatornáján.

Kuruczne Nyikora Andrea
Pozsárné Kaczkó Zita

A Mályvádi-erdő ökológiai vízpótlásának indítása a Kis-Sitkai zsilip nyitásával

„Kisvizes” bejárás folyóinkon

Igazgatóságunk munkatársai februárban - még a Békési duzzasztás megkezdése előtt - motorcsónakokkal járták be a Fehér-, Fekete-, Kettős-Körös folyószakaszait.

Célunk a kezelésünkben lévő folyószabályozási művek állapotának megtekintése, minősítése, valamint a mederoldalak helyzetének, a közműkeresztezések helyszíneinek, a hidak környezetének és a hajózási jelzések szemrevételezése volt.

Az említett szemlére kisvizes, azaz duzzasztásmentes időszakban van lehetőség, mivel az egyébként víz alatt lévő műveket ilyenkor tudjuk megtekinteni.

A bejárás során legnagyobb problémaként az eurázsiai hódok nagymértékű elszaporodását állapítottuk meg. Fontos megjegyezni, hogy a keskeny hullámterein a hódok veszélyeztethetik az árvízi biztonságot.

A Körösök télvíz idején számos televő madár otthonául is szolgálnak.

Duzzasztási szezonon kívül, amikor a halban gazdag folyó a maga természetes módján kanyarog a medrekben, számos madárfaj számára nyújt könnyű zsákmányszerzési lehetőséget.

Kisvizes bejárásunk remek lehetőséget teremtett arra is, hogy megcsodálhassuk őket természetes közegükben.

Kőváriné Szabó Erzsébet

Kisvizes bejárás folyóinkon

Madárvilág a Körösökön

Megújult véderdősávok a Kettős-Körös hullámterében

Az ezredforduló óta a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, az általa kezelt üzemtervezett erdők harmadának erdőfelújítását végezte el, mintegy 350 hektáron. A negyedszázadnyi munka fontos eleme volt a Kettős-Körös hullámtéri véderdősávjainak felújítása.

2014. és 2024. között 80 hektáron újultak meg a nyolcvanas évek elején létesített véderdősávok,

melyek „biológiai védműként” elsődlegesen az árvízvédelmi töltés hullámverés elleni védelmét és a biztonságos árvízlevezetést hivatottak biztosítani.

2024-ben is 10 hektárnyi hullámtéri területen végeztünk erdőfelújítást, 5 hektáron pedig pótlást. A Békési Kishajó Kikötő melletti közel 5 hektárnyi erdőrész túltartott, 35 éves francianyár állományát olasznyár főfafajjal, 2 m*4 m

hálózatban újítottuk fel. A munkák 2025 januárjára készültek el. A véghasználat során a töltés felőli szomorúfűz fasor megmaradt, a víz felőli parti sáv szegélyébe szürkenyárat ültettünk, hogy a korábbinál magasabb természetessé állapott hozunk létre.

A nagy érdeklődést kiváltó munkák a Kettős-Körös hullámtéri

Folytatás a 9. oldalon ➔

Erdőfelújítás a Békési Kishajó Kikötő mellett

A Kettős-Körös hullámterében 8 éve megújított erdősáv

véderdeinek 10 éves felújítási folyamatát zárták le a legfrekvenciáltabb helyszíneken. Mára már jól láthatóak a megújult véderdősávok

vok a Kettős-Körös teljes hosszában, Szanazugtól egészen Köröstarcsáig. A megújult véderdősávok hosszú távon szolgálhatják árvíz-

védelmi biztonságunkat és a természetjárókat.

Papp Sándor

HATÁRON TÚL

Magyar-Román vízügyi szakértői találkozó volt Hajdúszoboszlón

A Magyar-Román határvízi egyezmény alatt működő Ár- és Belvízvédekezési Albizottság szakértői egyeztettek 2025. február 3-6. között Hajdúszoboszlón, a házigazda a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság volt. A határmenti vízfolyásokon természetesen folyamatos együttműködés szükséges a két ország vízügyi szervezetei között. A magyar-román relációban például a határt alkotó, illetve a határt metsző nyolc vízfolyás – Túr, Szamos, Kraszna, Berettyó, Sebes-Körös, Fekete-Körös, Fehér-Körös, Maros – mellett 53 belvízcsatorna érintett ebben az együttműködésben, amelyek közös érdekű működtetése elengedhetetlen a belvizek biztonságos levezetése, illetve megtartása érdekében a határ két oldalán. A mostani találkozón a két ország vízügyi szakemberei a

Az Ár- és Belvízvédekezési Albizottság ülése

Belvízvédekezési Szabályzat mellékleteit pontosították.

A találkozó jegyzőkönyv aláírásával zárult. A dokumentumot Kincses Dániel a magyar- és Simone

Olimpia Negru a román küldöttség vezetője hitelesítették.

Szegi Attila/TIVIZIG

Forrás: Tivizig Vízcseppek 33. évfolyam 1. szám

Magyar-Román Kormány meghatalmazott-helyettesi találkozó Baktalórántházán

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság volt a házigazdája a 2025. március 10-13. között Baktalórántházán megrendezett Magyar-Román Koordinációs és Együttműködés Fejlesztési Albizottság találkozójának. A találkozón a szakemberek összegezték a Vízgazdálkodási és Hidrometeorológiai, a Vízminőségi és az Ár- és Belvízvédekezési Albizottságok munkáját, valamint előkészítették

a bizottsági jegyzőkönyv tervezetét.

A román küldöttség vezetője Simone Olimpia Negru, kormány meghatalmazott-helyettes volt, akivel sikerült előrelépni több elhúzódó kérdéskörben is a további sikeres együttműködésben bízva. A magyar delegációt Kovács Péter, kormány meghatalmazott vezette.

Az albizottság áttekintette a ha-

tályos szabályzatok felülvizsgálatának helyzetét és valamennyi esetben elfogadásra javasolta a Vízügyi Bizottságnak a szabályzatok és mellékletek módosítási javaslatát.

„A határon áttérjedő hatást kiváltó beavatkozások és projektek felülvizsgálatának eljárási rendjéről” című Szabályzatban előírtaknak megfelelően a magyar Fél elemez-

Folytatás a 10. oldalon →

te a román területen megvalósuló 10 projekt dokumentumát és egyetértett azok megvalósításával. Az albizottság figyelemmel kíséri a román-magyar Interreg pályázati programban benyújtott pályázatok helyzetét.

Az albizottság szakértői elemezték a Felek határvízi titkárai által összeállított, a Bizottság XXXVI. Ülésszaka Jegyzőkönyv-tervezetében foglalt határozati javaslatokat, pontosították álláspontjukat az együttműködés vonatkozásában, amelyeket a végleges döntéshozás érdekében bemutatnak a kormányfőhatalmazottnak.

Nagy Zoltán/FETIVIZIG

Forrás: Felső-Tisza Híradó
LXIV. évfolyam 1. szám

A Koordinációs és Együttműködés Fejlesztési Albizottság találkozájának résztvevői

VÍZTUDOMÁNY

A 2024. évi öntözési üzemelés tapasztalatai

Működési terület

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területe 4108,1 km². Határai: északon a Sebes-Körös, Berettyó, Ó-Berettyó, Alsó-Ó-Berettyó, valamint Füzesgyarmat-

Kertészsziget-Ecsegfalva Bucsával közös közigazgatási határa. Északnyugat, nyugaton a Hortobágy-Berettyó, Hármaskörös, Békésszentandrás nyugati közigazgatási határa, a továbbiakban a dél-ke-

let, déli részén Békés megye közigazgatási határa, majd a Kondoros, Csorvás, Gerendás, Újkígyós, Nagykamarás, Lökösháza közigazgatási vonal. A keleti részen a magyar-román országhatár.

A terület két jellegzetes földrajzi nagy tájegysége a Körösök vidéke, és a Körös-Tisza köze, de ezen belül több kisebb tájegységet érint, így a Körösök vidékén a Berettyó vidéke, Nagy-Sárrét, Kis-Sárrét, Sebes-Körös törmelék-kúpja, Körös-vidék, Kétkörös-köz, míg a Körös-Tisza közén belül a Békés-Csongrádi löszhátság, Maros hordalékkúpja.

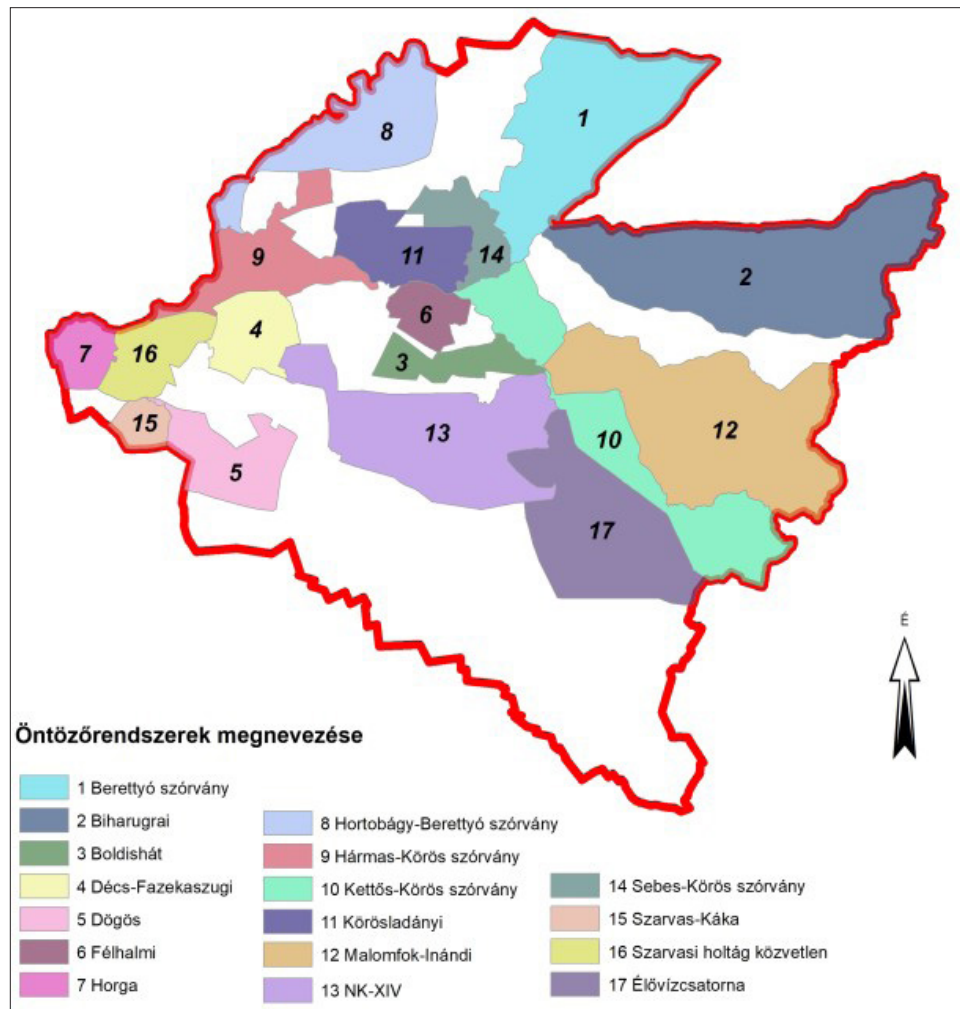
Az igazgatóság teljes területe síkvidéki jellegű. A mélyártéri és fennsíki területi megoszlás az alábbi: mélyártéri: 2 822,0 km², fennsíki terület: 1 286,1 km², összesen: 4 108,1 km².

Az igazgatóság működési területének legnagyobb része Békés vármegyéhez (94,5%), kisebb része Jász-Nagykun-Szolnok (3,5%), illetve Hajdú-Bihar vármegyékhez (2%) tartozik.

Vízkezelés

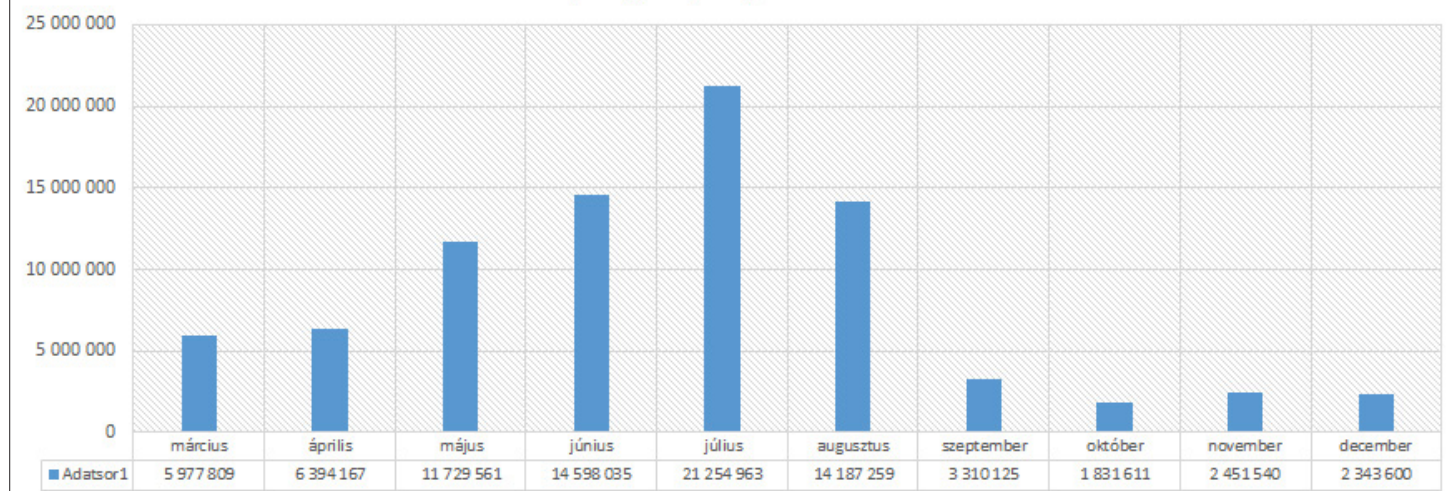
A Körös-vidéken, mint hazánk egyetlen teljes mértékben csatornázott vízrendszerén belül, a szabályozott betározásra a folyók medrében nyílik lehetőségünk, melyet a Békésszentandrás-i duzzasztó és a további négy üzemelő

Folytatás a 11. oldalon ➔

Öntözőrendszerek

A 2024. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási igény során felhasznált vízmennyiségek (m³) - havi bontásban

duzzasztó tesz lehetővé: Biharugra, Gyula, Békés, Körösladány.

A Körösök hasznosítható vízkészlete (4,7 m³/s) a mértékadó időszakban (Qaug 80 %) nem elegendő a jelenlegi vízigények (26,1 m³/s) kielégítésre. Ahhoz, hogy a régióban keletkező mezőgazdasági vízszolgáltatási igényeket ki tudjuk szolgálni, a Tisza vízkészletét vezetjük át. A probléma megoldására szolgál a Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR), mely legfontosabb vízi létesítményei; a Tiszán lévő Kiskörei- és Tiszalöki vízlépcső, valamint a Hármaskörösön lévő Békésszentandrás vízlépcső és hajószilip. A rendszer két fő vízleadó vonala a Keleti- és a Nagykunsági-főcsatorna.

A Tisza-Körös-Völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszerből 22,4 m³/sec vízleadás/vízátvétel történik igazgatóságunk működési területére. Ebből 12,4 m³/sec-ot a Kiskörei rendszerből, 10 m³/sec-ot a Tiszalöki rendszerből vezetnek

át.

Ezen kívül az ATIVIZIG részére 8,8 m³/sec vízátadást biztosítunk. A leadott vízkészlet továbbvezetése, ill. átadása a Hármaskörösön és a Szarvas-Békésszentandrás holtágon keresztül történik.

A Körösök és a Tiszai vízátvezetés által szolgáltatott vízkészletek betárolására a folyók medrében, a duzzasztók által előállított bögékben nyílik tehát lehetőség. Így a térségben keletkező igények kielégíthetőek.

Öntözőrendszerek

Az igazgatóság működési területén 16 öntözőrendszer található, melyek közül 15 jelenleg is üzemel, míg 1 (Körösladányi) üzemén kívül van. Mint ahogy említettük, a Körösök hasznosítható vízkészlete a mértékadó időszakban nem elegendő a jelenlegi vízigények kielégítésre. Az öntözőrendszerek közül csupán a Biharugrai, Malomfok-Ináncsi és az Élővíz-csatorna rendszerek vízkészletét biztosítják ki-

zárólagosan a Körösök. A további rendszerekben keletkező vízigények kielégítése szempontjából nélkülözhetetlen vízkészletet biztosít a Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR).

Idénykezdet

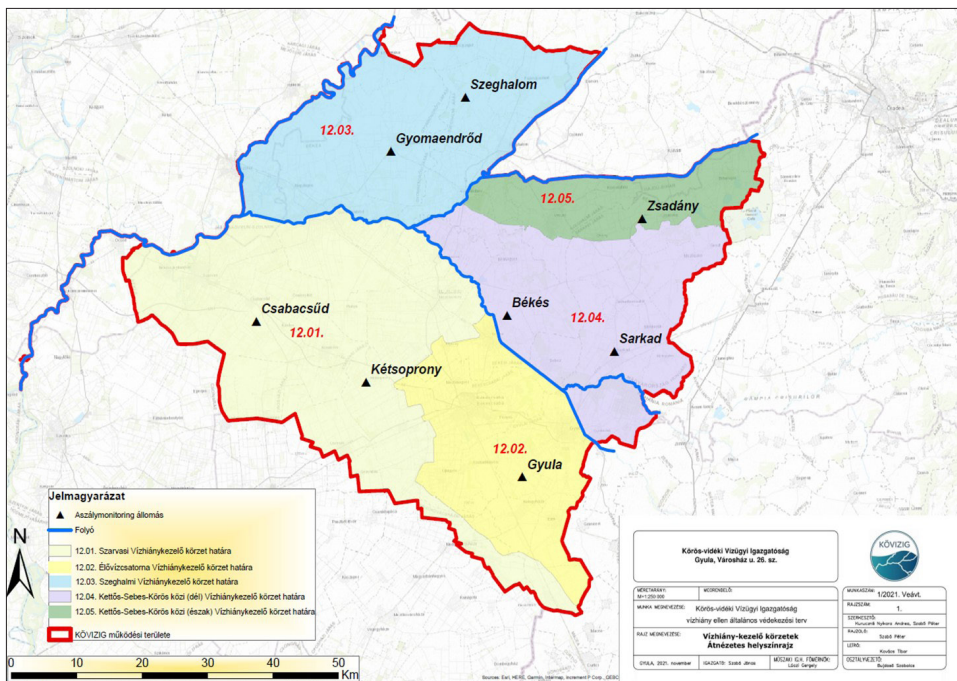
A korábbi években és 2024-ben elvégzett fenntartási munkáknak köszönhetően, a vízszolgáltatási létesítmények/rendszerek állapota, - az előző évekhez hasonlóan - 2024-ben is javuló tendenciát mutat. A rendszerek felkészítése mellett, legalább olyan fontos teendő a vízigények felmérése és a vízszolgáltatási szerződések megkötése. A vízigények terén, a korábbi évekhez hasonló vízigények jelentkeztek, mind érvényes vízjogi engedélyk, mind szerződéses vízigények esetén is.

A 2024. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás jogszabályi háttérében jelentősebb változás az idény kezdetekor nem történt, változatlan maradt az öntözési idény hossza (az öntözési idény március 1. napjától - október 31. napjáig tart szántó- és rizs hasznosítás esetében, halastavi vízhasználati idény nem módosult, március 1. - november 30., téli vízellátás december 1. napjától február 28. napjáig tart), illetve a díjszámítás rendje. A mezőgazdasági vízszolgáltatás díjképzés rendjéről szóló 115/2014. (IV.3.) Korm. rendelet értelmében a 2024. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás költségeit tekintve az alapidő 50%-át és a változó díj 100%-át a vízhasználók (szántó-, rizs hasznosítás esetében) fizet-

Szántóföldi kultúra öntözése

Folytatás a 12. oldalon →

Vízhiány kezelő körzetek

nék meg, míg a fennmaradó alapidíj 50%-át a központi költségvetés fedezné. A korábbi évekhez hasonlóan a halastavi vízhasználók 1500 Ft/hektár díjat fizetnének a velük közvetlen kapcsolatban álló mezőgazdasági vízszolgáltatóknak, azonban 2024. évben az állam a mezőgazdasági vízszolgáltatási díjat a mezőgazdasági vízhasználótól átvállalta.

Mezőgazdasági vízszolgáltatás

A 2024. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási idényben a kizárólagos állami tulajdonú csatornák és öntözőrendszerek mellett a forgalomképes állami tulajdont képező Boldisháti öntözőrendszer I. bögéjét, a Horgai-, a Félhalmi öntözőfűrtöt, illetve az NK-XIV. öntözőrendszert az előző évekhez hasonlóan a KÖVIZIG üzemeltette. A Műszaki Biztonsági Szolgálat végezte a szükséges vízátemeléseket a gravitációsan nem ellátható rendszerekben, amíg a gravitációs rendszerek esetében a szakaszmérnökségek (gyulai, szarvasi, szeghalmi) kormányozták az öntözővizet. A KÖVIZIG működési területén a mezőgazdasági öntözővízszolgáltatást további két vízszolgáltató látja el, üzemeltetési szerződés alapján (Körösi Vízgazdákodási Társulat, Fazekaszugi Vízhasznosítási Kft.).

A Biharugrai fővízkivétel esetében az öntözővíz szolgáltatás már 2024 januárjában elindult, mivel a halastórendszernek már ekkor vízigénye jelentkezett. A többi ön-

tőzőrendszer esetében az indulás márciusra (idénykezdetre) esett. A 2024. évi öntözési idényben a szerződött, engedélyezett 97 769 422 m³ vízmennyiségből 2024. december 31-ig 84 078 670 m³ (szántó: 40 359 479 m³, rizs: 12 430 096 m³, halastó: 31 289 095 m³) mennyiséget használtak fel a vízfelhasználók. Összehasonlítás-ként elmondható, hogy 2022. évi idényben október végéig összesen 81 447 436 m³-t, 2023. évben pedig 60 485 692 m³ vízmennyiséget használtak fel.

Tavaly a két legnagyobb vízfelhasználású hónap a június és a július volt.

Tartósan vízhiányos időszak

2024. év elején, február és március hónapokban jelentős csapadékhány alakult ki a KÖVIZIG

területén, amely április-június hónapokban enyhült (átlagokhoz közeli értékek), azonban a július, augusztus hónapokban és szeptember elején ismét jelentős csapadékhány mutatkozott. A Körösök vidékén kialakult vízhiányos időszakban a Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjét is elkerülték a jelentősebb lefolyást okozó csapadékok. A vízgazdálkodásról szóló törvény alapján a belügyminiszter 2024. május 24-től tartósan vízhiányos időszakot hirdetett ki, amely október 31-ig tartott. Ebben az esetben a vízhasználó bejelentése alapján, vízjogi engedély nélkül, egy alkalommal, rendkívüli öntözési célú vízhasználatra lehet jogosult.

Rendkívüli öntözési célú vízhasználatnak minősül a tartósan vízhiányos időszakban, közvetlenül felszíni vízből, ideiglenes szivattyúállással, legfeljebb 120 mm/hektár (1200 m³/hektár) vízmenyiség 100 hektár nagyságot meg nem haladó területre öntözési célból, legfeljebb megszakítás nélkül egy hónap időtartamig történő kiuttatása.

Igazgatóságunk több mint 70 rendkívüli öntözési igényt szolgáltat ki, több mint 2,5 millió m³ vízmennyiséggel, a már meglévő vízjogi üzemeltetési engedélyeken túl.

Vízhiány elleni védekezés

A KÖVIZIG illetékességi területén öt vízhiány kezelő körzet van, a 12.01. Szarvasi, 12.02. Élővíz-csatorna, 12.03. Szeghalmi, 12.04. Kettős-Sebes-Körös közti (dél), 12.05. Kettős-Sebes-Körös közti (észak).

Folytatás a 13. oldalon ➔

Uszadékterelő fal telepítése

Júliusban tapasztalt csapadékmennyiség időjárás hatására a vízhiánykezelő körzetekben az aszály-monitoring állomások által mért átlagos HDIs index elérte az 1,51 értéket. Ezért igazgatóságunk mind az 5 vízhiánykezelő körzetben 2024. július 15-től II. fokú vízhiány elleni védekezést rendelt el.

Majd 2024. augusztus 13-tól, a további csapadékmennyiség időjárás és a magas hőmérséklet (HDIs index elérte a 2,00 értéket) hatására elrendeltük szintén mind az 5 vízhiánykezelő körzetben a III. fokú vízhiány elleni védekezést.

A vízhiány elleni védekezés keretében ezen időszakban, a vízhozammérő munkacsoportunk 528 mérést végzett az öntözőrendszerek zavartalan üzemeltetése, vízrendszerek ökológiai vízbiztosításának érdekében.

Napi rendszerességgel készítette el a Vízrajzi Monitoring Osztály a KÖVIZIG aktuális vízforgalmi ábráját. A vízforgalmi ábrán szerepeltek a KÖVIZIG területére beérkező vízhozamok, a TIKEVIR rendszeren keresztül érkező vízhozamok, illetve folyóink saját vízhozamai is, valamint, hogy a KÖVIZIG öntözőrendszereiben miként osztottuk szét az érkező vízhozamokat.

A Hortobágy-Berettyó mentén érintett három vízügyi igazgatóság (KÖTIVIZIG, TIVIZIG, KÖVIZIG) egyeztetése során felmerült a vízfolyás vízkészletének növelése. A három igazgatóság területén az összes vízhiánykezelő körzetben vízhiány elleni védekezési készülség volt érvényben. A kialakult extrém időjárás és csapadékhiány miatt a vízkészletek drasztikusan csökkentek. A növekvő vízigények miatt indokolt volt a Hortobágy-Berettyó vízkészletének nagyobb volumenű batározása, mely megoldásához az Árvízkapunál az ideiglenes betétgerendás elzárást alkalmaztunk, amely során hozzávetőlegesen 60 cm-es vízszint növekedést értünk el. A megemelt vízszintnek köszönhetően ~1,15

Csatornaszelvények tisztítása

millió m³ többletvizet tároztunk be. A beavatkozás után az árvízkapui Hármazsilippel vált szabályozhatóvá a Hármazsilipbe történő vízbevezetés. A Hármazsilip védelme érdekében az osztósziget elé uszadékterelő fal telepítésére is szükség volt. A betétpallós elzárás július 29-től szeptember 14-ig üzemelt.

Fenntartás

Az év folyamán állagjavító munkák főként a kettősműködésű műveken történtek. Ezek jellemzően csatornaiszapolási, illetve növényzetirtási feladatokat jelentettek. A kaszálási, gáztalanítási feladatok, gépi erővel végzett munkák. A 2022-es évben a saját eszközpark 2 csatorna fenntartásra alkalmas géppel (egy normál gémkinyúlású és egy hosszú gémkinyúlású kotrógéppel) bővült, így már lehetőség nyílik, a legfontosabb munkák, beavatkozások elvégzésére saját kivitelezésben is. A járót előké-

szítés a korábbi években beszerzett távirányítású cserjeírtókkal nagy hatékonysággal végezhetőek. A csatornák, holtágak vizes szelvényeinek kaszálását nádvágó hajók, illetve truxor típusú munkagépek segítségével végeztük.

Az előző években megkezdett fenntartási munkákat folytatni kell, hogy a jövőben tovább javuljanak a rendszereink, ami hosszabb távon biztonságosabb és víztakarékosabb rendszerekhez vezet. Fontos lenne az öntözésfejlesztés, mely keretében több rendszerünkben jelentős munkákat tudnánk elvégezni. A Dögösi és a Félhalmi rendszerek a jelentkező igények kielégítése érdekében továbbra is fejlesztésre szorulnak. A jövőre nézve két fejlesztési elképzelés; NK-Észak és NK-Dél megvalósításával több, nagyobb agrárpotenciállal rendelkező terület válhatna öntözhetővé.

Kovács Szabolcs

Források: KÖVIZIG, ALFÖLD-PLANUM Kft. - Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terve (2017), KÖVIZIG, ERBO-PLAN Kft. - Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területére vonatkozó ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA (2018), KURUCZ Máté (2018): A Körös-vidék mezőgazdasági vízszolgáltatásának helyzete. A Magyar Hidrológiai Társaság XXXVI. Országos Vándorgyűlés (Gyula, 2018. július 4-6.), KÖVIZIG 2024. évi vízhiányelleni védekezés összefoglaló jelentés.

SZEMÉLYÜGYI HÍREK

Kitüntetések március 15-e és a Víz Világnapja alkalmából

Nagy örömünkre országos és igazgatósági kitüntetésekkel is büszkélkedhetünk március 15-i nemzeti ünnepünk és a Víz Világnapja alkalmából.

Lantos Csaba energiaügyi miniszter - nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából - Gémes László részére Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetést adományozott, ki-

emelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként. **Gémes László** 35 éve aktív résztvevője és meghatározó alakja igazgatóságunk,

Folytatás a 14. oldalon →

azon belül is a Gyulai Szakasz-mérnökség életének, meder- és csatornabiztosként dolgozik. Kiemelkedő szakértelemmel végzi az őrzéséhez tartozó létesítmények üzemeltetését, illetve az azokhoz kötődő fenntartási és karbantartási tevékenységeket. 2025. évben tervezi nyugdíjba vonulását.

Láng István az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője - nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából - **Gróh Zsuzsának** az Igazgatási és Jogi Osztály csoportirányítójának és **Juhász Zoltánnak** az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály csoportirányítójának Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott, kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismeréséül. Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott, kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismeréséül.

Láng István az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője - március 22-e, a Víz Világnapja alkalmából - **Schriffert Andrásnak** a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály magasépítési referensének Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott, szakterületén kifejtett kiemelkedő és példaértékű munkájáért.

Víz világnapi ünnepi igazgatói értekezletünkön Lúczy Gergely a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője Aranygyűrű életmű kitüntetést adományozott **Holecz Magdolna** gazdasági igazgatóhelyettes részére, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság feladatainak ellátása területén végzett kiemelkedő szakmai tevékenységéért.

Holecz Magdolna 1986-ban kezdett dolgozni a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál, ahol gazdasági területen a ranglétra összes fokát végigjárva, 1998-ban gazdasági igazgatóhelyettesi kinevezést kapott. 27 éve az igazgatóság első számú pénzügyi, gazdasági vezetőjeként kiemelkedő érdeme van a gazdálkodási egyensúly megteremtésében és fenntartásában. Mindeztideig ez az első és egyetlen munkahelye, 39 éve elkötelezetten, nagy szakmai tudással áll az igazgatóság és a köz szolgálatában, 2026-ban készül nyugdíjba vonulni.

Folytatás a 15. oldalon ➔

Gémes László Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetést vehetett át

Gróh Zsuzsa Főigazgatói Oklevél kitüntetést vehetett át Láng Istvántól

Juhász Zoltán részére Láng István adta át a Főigazgatói Oklevél kitüntetést

Schriffert András Főigazgatói Oklevél kitüntetést kapott

Holecz Magdolna Aranygyűrű életmű kitüntetést vehetett át

Lúczy Gergely igazgató úr Elismerő Oklevelet és Igazgatósági Díjat adományozott dolgozóink részére a Víz Világnapja alkalmából kiváló szakmai munkájuk elismeréseként.

Elismerő Oklevél kitüntetésben részesült:

Kuruczné Nyikora Andrea vízrendezési referens

Molnár Anikó pénzügyi ügyintéző
Hajdú Imre meder- és csatornabiztos
Mocsári András területi felügyelő
Urbán Géza kiemelt gépkezelő

Igazgatósági Díj kitüntetésben részesült:

Szigeti Mariann osztályvezető
Bojti Tamás Dániel szakaszmérnök-helyettes

Budás Péter informatikai és hírközlési referens
Láza Tibor szakaszmérnök
Oroján István oktatási, képzési referens

Az elismerésekhez szívből gratulálunk, munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Pozsárné Kaczkó Zita

Elismerő Oklevélben részesült kollégáink

Igazgatósági Díjban részesült kollégáink

Agrárkamrai elismerést vehetett át Szabó János

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Vármegyei Elnöksége, a **Békés Vármegyei Agráriumért Elismerést** adományozta **Szabó Jánosnak**, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság nyugalmazott igazgatójának.

A díszoklevelet dr. Bak Péter vármegyei igazgató adta át a Békés vármegyei agrárium szolgálatában, fejlődésének elősegítésében, értékeinek megőrzésében kifejtett kimagasló tevékenysége elismeréseként.

A kitüntetéshez szívből gratulálunk!

Pozsárné Kaczkó Zita

Szabó János és dr. Bak Péter az díszoklevél átadásakor

Önkéntes véradók

A Kollektív Szerződés III. részének 29. §-ában foglaltak alapján a víz világnapi ünnepi igazgatói értekezletünkön köszöntöttük az önkéntes véradókat.

10-szeres véradó

Balogh Ferenc Aladár gépészeti referens
Fülöp Gábor szivattyútelep-kezelő

20-szoros véradó

Csányi István Zoltán csatornaőr
Turbucz Róbert szivattyútelepi főgépész

30-szoros véradó

Szabó László szivattyútelep-kezelő

40-szeres véradó

Such Pál osztályvezető

50-szeres véradó

Dalmadi Zsolt csoportirányító

90-szeres véradó

Rafai Mihály szivattyútelep-kezelő

Ezúton is köszönetünket és elismerésünket fejezzük ki önzetlen segítségükért.

Személyügyi híreink

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- **Oláh Dániel József** folyó- és tógazdálkodási ügyintéző 1 munkakörben, 2025. január 1. napjától az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztálynál.
- **Csató Róbert** létesítményüzemeltető 1 munkakörben, 2025. február 1. napjától a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztálynál.
- **Germán Béla** művezető 2 munkakörben, 2025. február 24. napjától a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Jakucs Levente** vízminőség védelmi referens munkakörben, 2025. március 1. napjától a Vízvédelmi és Vízugyűjtő-gazdálkodási Osztálynál.
- **Sindely Imre** szivattyútelep-kezelő 1 munkakörben, 2025. március 3. napjától a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatnál.
- **dr. Bolyáné dr. Tóth Beáta** jogi referens munkakörben, 2025. március 24. napjától az Igazgatási és Jogi Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Moldován Angélának** szakágazati vezető munkakörben, 2025. január 31. napján a Közgazdasági Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Ipacs Györgynek** művezető 2 munkakörben, 2025. február 28. napján a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

Továbbképzési hírek

Az előző évekhez hasonlóan 2025-ben is az igazgatóság munkavállalói részére számos helyi szinten és e-learning formában megvalósuló továbbképzést szervezünk. Az alap-, közép- és felsőfokú végzettségű munkavállalók továbbképzési terveiben a munkakörükbe tartozó feladataik alapján határoztuk meg az elvégzendő képzéseket.

Az igazgatóság központi épületében, illetve a szakaszmérnökségek irodáin dolgozó közép- és felsőfokú, valamint vezető munkakört betöltő közalkalmazottak 2025-ben e-learning és jelenléti képzésekkel tudják teljesíteni a kötelezően előírt tanulmányi pontjaikat.

Az e-learning képzések már rendelkezésre állnak és azok teljesítésére az Országos Vízügyi Főigazgatóság által megszabott időintervallumban van lehetőség. Az e-learning képzésekről és rendelkezésükre állásuk időpontjáról az Országos Vízügyi Főigazgatóság az érintett munkavállalókat külön e-mailban értesíti.

A vízügyes hálózathoz kapcsolt számítógép előtt munkát végző és egyedi e-mail címmel rendelkező új belépő munkavállalók esetében folyamatosan zajlanak az IT biztonsági e-learning képzések.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság az igazgatóságunk részére Szolnokon a milléri Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán három jelenléti formában megvalósuló továbbképzés megszervezésére

Vízügyi gépész képzés

biztosított lehetőséget 2024-ben. Ez év februárjában két fontos képzés („vízügyi gépész ismeretek” képzés és „gát- és csatornaőri tanfolyam”) lebonyolítását tűztük ki célul.

A „vízügyi gépész ismeretek” című képzés három ütemben valósul meg, az első ütem február 10. és 20. között zajlott a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatnál, 50 fő részvételével. A vízügyi gépész ismeretek megismerésének célja, hogy a résztvevők felkészüljenek a vízügyi szakma műszaki- és gépészeti feladatainak önálló végzésére, az üzemeltetés biztosításához szükséges műszaki feladatok végrehajtására. A kép-

zésen résztvevők megismerhették a szakfeladatok ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket, a jellemző technológiákat és a munkaműveleteket. A képzés második ütemét novemberre, harmadik ütemét pedig 2026. év elejére tervezzük.

A „gát- és csatornaőri tanfolyam” február 10. és 27. között zajlott, melyen 11 fő munkavállaló vett részt. A képzés résztvevői elsajátíthatták a gát- és csatornaőri munkavégzéséhez szükséges naprakész átfogó szakmai ismereteket, a védekezéshez szükséges eszközök, gépek és berendezések kezelését és üzemeltetését. A képzés írásbeli záróvizsgájára 2025. február 27-én került sor, ahol a képzésen résztvevők bizonyíthatták a rátermettségüket. Az írásbeli dolgozat értékelése alapján mindenki sikeres vizsgát tett. A tanfolyam sikeres elvégzéséről szóló oklevelet Lúczy Gergely igazgató úr adta át az érintettek részére és külön gratulált Kiss Géza gátőr kollégáknak a vizsgán elért kiválóan megfelelt minősítéséhez. Gratulálunk a kollégáknak az oklevél megszerzéséhez! Köszönjük az oktatóként részt vevők munkáját.

Külön köszönet Kőváriné Szabó Erzsébet osztályvezetőnek és Alberti-Nagy Mariann kiemelt műszaki referensnek a „gát- és csatornaőri tanfolyam” minőségi megvalósítása érdekében végzett

A gát- és csatornaőri képzés résztvevői

Folytatás a 18. oldalon →

áldozatos munkájáért!

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság felkérte az igazgatóságunkat, hogy az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny Vízügyi technikus területi vízgazdálkodó szakma-irány 2025. évi területi I. fordulójának lebonyolításában verseny-megbízott kijelölésével nyújtson segítséget.

A tanulmányi versenyre Békéscsábán a BSZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégiumban került sor 2025. február 13-án 10 tanuló részvételével. Az áprilisban rendezésre kerülő országos döntőbe a BSZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium hat tanulója jutott be. Gratulálunk tanulóknak és felkészítő tanáraiknak az elért eredményhez!

Oroján István

A szakmai tanulmányi verseny megyei fordulója

VÍZÜGYÜNK

Bepillantás a gleccserek világába

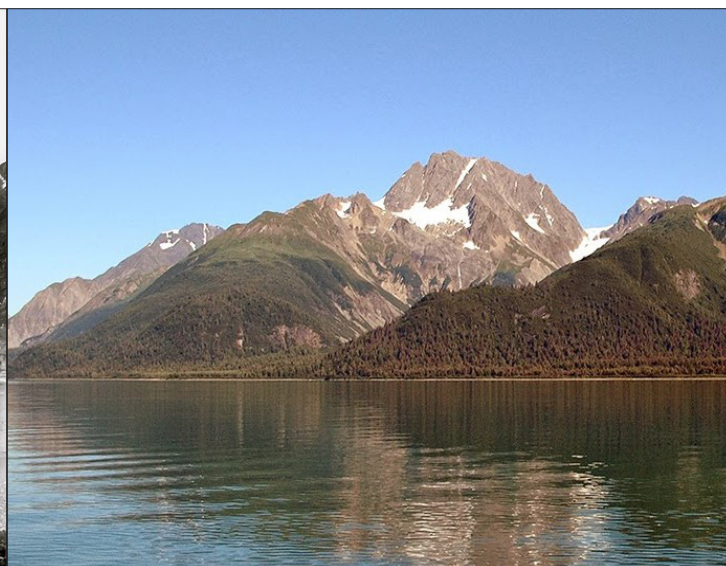
A 2025. évi Víz Világnap alkalmából elsősorban Földünk gleccsereinek jelentőségéről, megőrzésük fontosságáról tájékozódhattunk, az ezzel kapcsolatos médiumokban, rendezvényeken, burkoltan pedig a Föld klímájának melegezésével kapcsolatosan kialakuló változásokról, negatív hatásokról. Földünk több mint 4,5 milliárd éves története során felmelegedések és lehűlések váltakozása jellemezte bolygónk klímáját, amelyek során több jégkorszak kialakulása is bizonyítható. A földtörténeti Újidő (Paleocén 65-2,4 millió év) során lehűlés vette kezdetét és, mintegy 35 millió évvel ezelőtt meg-

kezdődött az Anktartisz jegének képződése. A Negyedidőszakban (Pleisztocén 2,4 millió - 10 ezer év) alakult ki Földünk történetének jelenlegi utolsó jégkorszaka, amelyen belül glaciális és interglaciális időszakok váltakoztak. A Pleisztocén csúcsán az északi félgömbön a jégtakaró legnagyobb kiterjedése 47 millió km² volt, átlagos vastagsága 2-3 km közötti, amely jégtakaró Európában a London-Köln-Kijev vonalig, Észak-Amerikában az északi szélesség 40°-ig terjedt ki. A jégtakaró legnagyobb kiterjedésekor a Föld 1/3-a volt eljegesedve. A legutóbbi glaciális időszak 10 ezer éve ért véget, a

jégtakaró folyamatosan visszahúzódott a „mai helyére”. A kezdődő felmelegedésnek elsősorban csillagászati okai voltak, amely a XII. század végéig tartott. Ezt az időszakot (6000 - 1100 év) középkorig tartó klímaoptimumnak is szokták nevezni.

A IX-XII. század végéig Európa átlagos hőmérséklete 1°C-kal, egyes területek, pl. Skandinávia akár 3-4 °C-kal is melegebb volt a mainál, lehetővé téve a Vikingek terjeszkedését. Ezzel szemben az amerikai kontinenst intenzív aszályok sújtották, amelyek hozzájárultak az ottani civilizációk (pl. Maja) ha-

Folytatás a 19. oldalon →

Muir Inlet Gleccser, Alaszka 1892. és 2005.

Dachstein-gleccser, Ausztria

nyatlásához. Feltételezések szerint ezen „meleg” időszaknak az Indonéziában található Szamalasztűzhányó kitörése vetett véget.

A naptevékenység csökkenésének és Földünk vulkanikus aktivitásának növekedésének következtében a XIII-XIX. század közepéig beköszöntött az ú.n. „Kisjégkorszak”, amikor a Föld átlagos klímája 1 °C-kal, Nyugat-Európáé pedig 2 °C-kal volt alacsonyabb az 1990 körüli időszakhoz képest. Az akkori hidegebb időszak ékes bizonyítéka 1458. január 12., amikor Hunyadi Mátyást királlyá választották a Duna jegén, további érdekesség, hogy Londonban egészen 1814-ig vásárokat tartottak a Temze jegén. A Kisjégkorszak csúcsa Európában az indonéziai Tambora vulkán 1815. évi kitörését követően következett be. Az 1816-os év Európában az ú.n. „nyár nélküli évként” vonult be a történelemkönyvekbe, amikor szinte semmilyen terményt nem lehetett betakarítani az egész kontinensen.

A XIX. századtól jelentős felmele-

gedés vette kezdetét, amely a második ipari forradalomhoz köthető. Az antropogén hatások következtében számos üvegházhatású gáz (CO₂, CH₄, N₂O, CFC-11, HCFC-22) légköri koncentrációja jelentősen megemelkedett hozzájárulva Földünk felmelegedéséhez, amelynek üteme 1-2 nagyságrenddel gyorsabb a korábban tapasztaltaknál. Az éghajlatváltozásnak számos

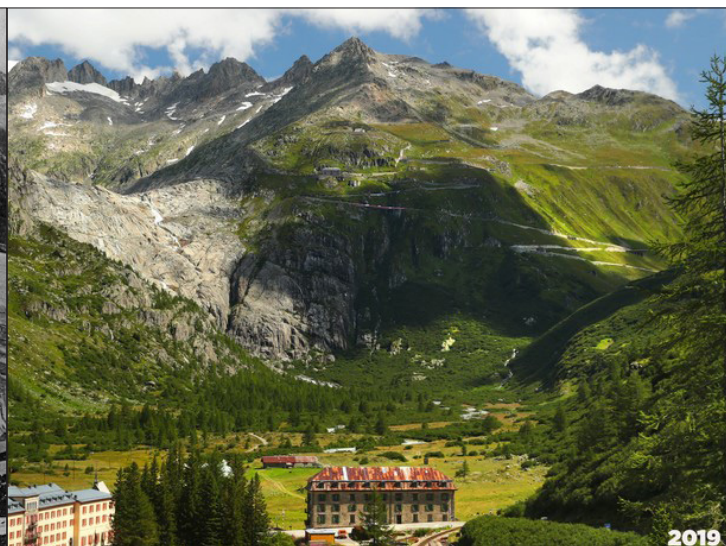
negatív következménye van, amelyek ékes példái az elmúlt években tapasztalható súlyos aszályok, erdőtüzek, árvizek, globális tengerszint emelkedés stb. 2024-ben a Föld átlaghőmérséklete 1,6 °C-kal haladta meg az 1850-1900 közötti iparosodás előtti átlagszintet. Műholdas mérések szerint 1993-2022. között a globális átlagos tengerszint 3,4-0,3 mm között emelkedett évente, azonban 2021. január és 2022. augusztus között, mindez 5 mm volt.

Földünk gleccserei évente átlagosan 273 milliárd tonna jeget veszítettek 2000-2023 között, így a gleccsereket a klímaváltozás indikátorainak is szokás nevezni. A gleccser hóból képződött sajátos szerkezetű plasztikus jégtömeg, amely a nehézségi erő hatására mozog lefelé a lejtőkön. Olyan helyen keletkeznek, ahol a hó felhalmozódásának mértéke hosszú időn keresztül meghaladja az olvadását és a párolgását. A hórétegek közül az olvadás, fagyás és

Folytatás a 20. oldalon →

Rhône-gleccser jégbarlang

Rhône-gleccser, 1849. és 2019.

az újabb rétegek általi nyomás hatására a levegő kiszorul, sűrűsége növekszik és csonthóvá alakul át (firn). Amikor ez a sűrűség eléri a $0,85 \text{ g/cm}^3$ -t akkor már gleccserjégről beszélhetünk, zöldeskék árnyalatát pedig a $0,9 \text{ g/cm}^3$ -es sűrűségnél nyeri el. Az ENSZ Környezetvédelmi Programja 100 ezer gleccser adatait tartja nyilván és 160 ezerre becsüli a Földünkön lévő gleccserek számát.

Napjainkban Ausztráliát kivéve Földünk összes kontinensén találhatóak még gleccserek. Közép-Európa és bolygónk legrégebb óta ismert és vizsgált gleccserei az Alpokban találhatóak. Az európai édesvíz 40 %-a származik az Alpokból. Magyarországhoz legközelebb eső gleccser az Ausztriában található Dachstein-gleccser, amely az elmúlt 150 évben több mint a felére zsugorodott. Néhány éve még egész évben lehetett síelni a gleccseren, azonban 2022 forró nyarát követően, a sok eső, szaharai homok és a magas hőmérséklet miatt a síelést határozatlan időre felfüggesztették.

Az Alpok legnagyobb gleccsere az Aletsch-gleccser Svájcban található, amely napjainkban 22,6 km hosszú, területe 81 km^2 . 1870 óta 3,2 km-t húzódott vissza, amelyből 1 km-t a XXI. században. Szintén Svájcban található a Föld legrégebb óta vizsgált gleccsere a Rhône-gleccser, amelynek érdekessége a minden évben kívájt 100 méter hosszú jégbarlang.

A Rhône-gleccser esetében is jelentős visszahúzódás figyelhető meg az 1850 éveket követően.

A gleccserek olvadásával számos érdekes lelet lát napvilágot, amelyek közül talán a leghíresebb az

Folytatás a 21. oldalon →

1991. szeptember Ötzi maradványainak megtalálása

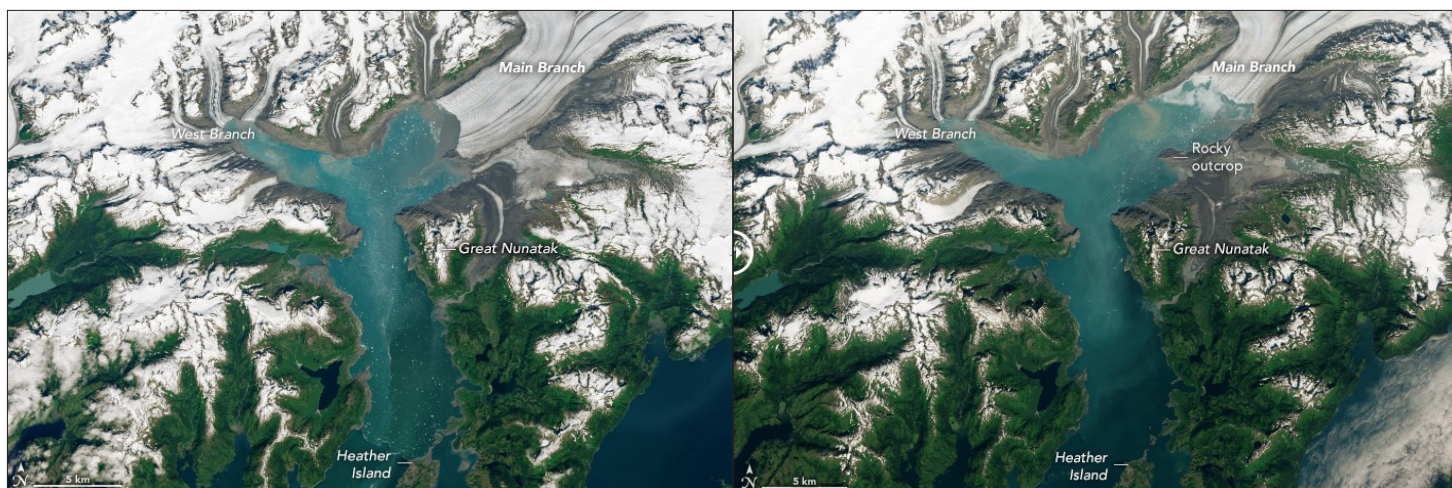
Marmolada-gleccser I. világháborús lelet

Marmolada-gleccser 2022. július 3. leszakadt jégtömb

Vatnajökull 1900-as évek elején és napjainkban

Columbia-gleccser 2019. július és 2024. augusztus

1991 szeptemberében, az Öt-zvölgyi Alpokban talált Ötzi néven elhíresült lelet. Ötzi egy rézkori (kb. 5200 éves) férfi mumifikálódott teste, öltözetének és rézkori szerszámainak maradványaival, amelyek napjainkban Bolsanóban tekinthetők meg az archeológiai múzeumban.

Számos I. világháborús lelet került a felszínre az olaszországi Marmolada-gleccsernél, amely az I. világháborúban a legmagasabban található frontvonal volt. 2022. július 2-án 10 °C-os hőmérsékleti rekordot mértek, ugyanitt az olvadás következtében 2022. július 3-án a gleccserről egy hatalmas jégtömb leszakadt, amely 11 ember életét követelte.

Európa északi részén Skandináviában a Golf-áramlatnak köszön-

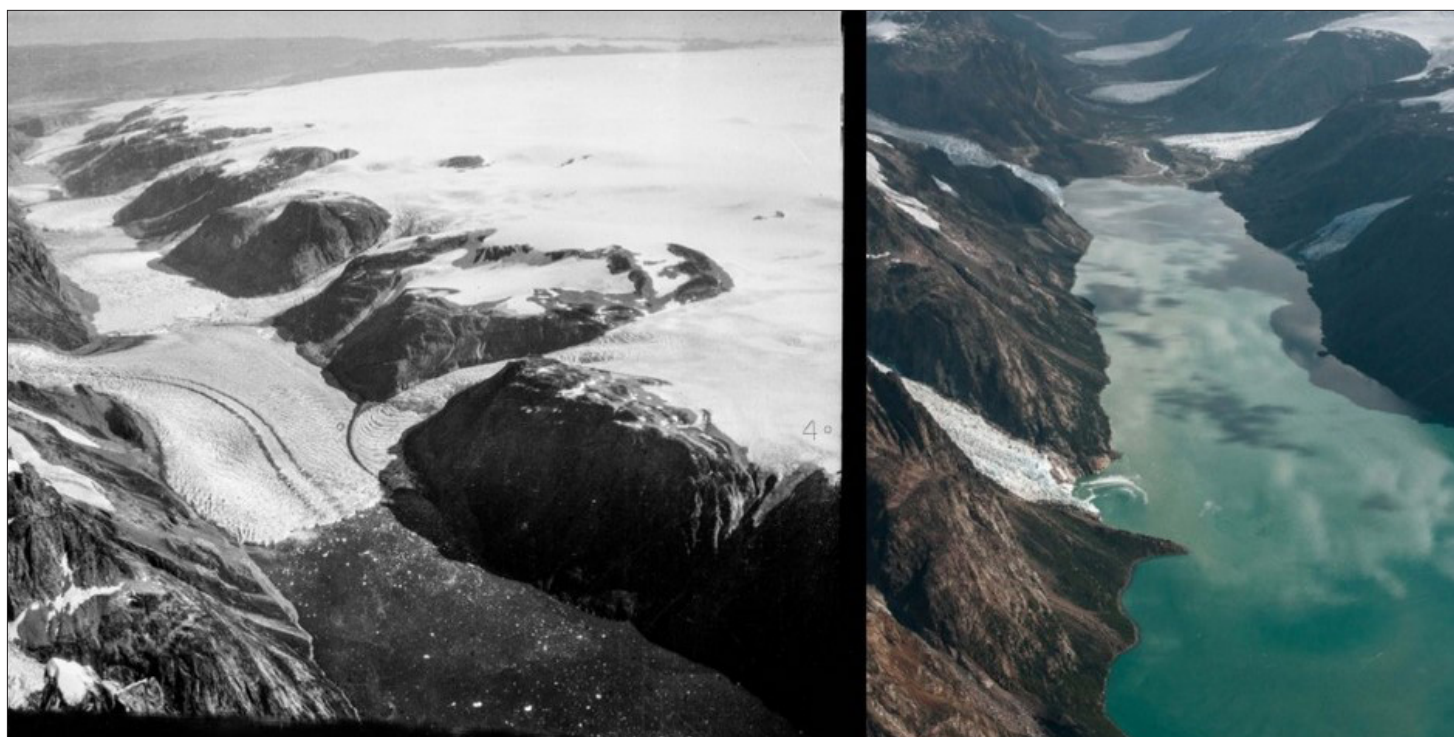
hetően kevesebb a gleccserek száma, mint amire számítanánk. Európa legnagyobb gleccsere a maga 8100 km² kiterjedésével a Vatnajökull, amelynél a folyamatos olvadásra az egyik mellégleccsereénél kialakuló Jökulsarlón olvadékvíztó az egyik példa. A Jökulsarlón 1940. előtt még nem is létezett 1994-ben 12 km², napjainkban pedig 25 km² kiterjedésű.

Ázsia eljegesedett területei Földünk jégfelületének 1/6-t teszik ki. Az itt található gleccserek olvadékvize 1 milliárd ember számára biztosítja az édesvízforrást. A kontinens talán legfontosabb gleccserei Tien-san régióban találhatóak, amelyek a XX. század második felében tömegük 30-40 %-ot elvesztették. Ezen gleccserek közel 800 millió ember ivóvíz szükségletét elégítik ki. Innen ered az Indus

is, amely 170 ezer km² mezőgazdasági terület vízellátását biztosítja. Ázsia leggyorsabban olvadó gleccserei a Himalájában találhatók, ahol ugrásszerűen megnövekedett a gleccsertavak száma. Amennyiben a morénagátak átszakadnak több millió ember életét veszélyeztető villámárvizek alakulhatnak ki. Itt található Földünk legmagasabban fekvő gleccsere a Rongbuk-gleccser (7900 m), amely visszahúzódása nyolcvanszor gyorsabb, mint a jég újraképződése a felületén. A hó szinte teljesen eltűnt a felületéről, így a jég teljes mértékben ki van téve a napsugárzás és „magas” hőmérséklet okozta olvadásnak.

Észak-Amerikában Alaszkában találhatóak Földünk leggyorsabban visszahúzódó gleccserei, amelyek közül az egyik legismertebb a Co-

Folytatás a 22. oldalon →

A nyugat-grönlandi Ujaanaq-völgy 1936. és 2013.

Upsala-gleccser

lumbia-gleccser. Földünk egyik leggyorsabban mozgó gleccsere, átlagosan 30 métert tesz meg naponta. Ez egy tengerbe ömlő gleccser, amely az apály-dagály hatásának is ki van téve. Olvadásakor során lényegében egy új fjord születik, amelyet az előző oldalon látható képek is jól szemléltetnek.

Grönland Földünk legnagyobb szigete (2,166 millió km²), számos gleccsernek ad otthont. Grönland területének jelenleg 15-20 %-a jégmentes. A felmelegedés itt is jól nyomon követhető. 2022-vel bezárólag a grönlandi jégtakaró 26 egymást követő évben veszített tömegéből, 2022 szeptemberében először fordult elő, hogy eső esett a szigeten és nem hó. 1985-2022. között 207 gleccser 236 ezer műholdfelvételét elemezték, amelynek során megállapították, hogy ebből 179 jelentősen zsugorodott, 27 pedig tartotta a méretét. Napjainkban a média is hangos Grönlanddal kapcsolatosan, mint politikai feszültség színtere. Az olvadás következtében új kereskedelmi útvonalak nyílhatnak, kitermelhe-

tővé válhatnak az itt lévő nyersanyagok és hadászati szempontból is fontos stratégiai helyszín.

Bolygónk déli féltékén is számos gleccser található. Dél-Amerikában az Andok 7000 km hosszan nyúlik el észak-déli irányban, ahol az örök hó határa nagyban függ a tengerszint feletti magasságtól és a szélességi foktól. Az Andokban található gleccserek több mint 75 millió embert látnak el édesvízzel. Az Andok gleccsereinél is jelentős visszahúzódás figyelhető meg, amelyben jelentős szerepe van az esőerdők égetéséből lerakódó korom melegítő hatásának is. Az utolsó jégkorszak idején egész Patagónia területét jég fedte be. Ebből napjainkra kettő jelentősebb jégmező maradt fenn, amelyből az egyik Chilében a másik pedig Argentínában a Los Glaciares Nemzeti Parkban található. A Los Glaciares 47 gleccsernek ad otthont, amelyek közül a legnagyobb az Upsala-gleccser.

Kelet-Afrika gleccserei területük több mint felét elvesztették az

elmúlt 20 évben. 1900 körül voltak az első felmérések, amelyhez viszonyítva a jég felületének 90-95 %-a eltűnt. Napjainkban az itt található gleccserek felülete 1,36 km², amelyek közül a Kilimandzsáró jege a legnagyobb kiterjedésű (0,98 km²). Az Afrikában található gleccserek várhatóan a XXI. század közepére teljesen elfognak olvadni.

Új-Zéland gleccsereinek kialakulásában jelentős szerepe van a nagy mennyiségű csapadéknak, ami átlagosan 4500 mm/év, de volt olyan terület is, ahol 15000 mm csapadékot mértek egy év alatt. A sziget leghíresebb gleccsere a Ferenc József-gleccser, amelynek visszahúzódása szintén jelentős mértékű.

Az Anktartisz 14 200 000 km²-es felületének kb. 95%-ot fedi jég, így Földünk legkiterjedtebb eljegesedett területe. Értelemszerűen a legnagyobb gleccserek is itt találhatóak a Földön, amelyek közül a Lambert-gleccser a legnagyobb. A Lambert-gleccser napjainkban 80 km széles, 434 km hosszú és 2500 méter mélyen hatol a tengerbe.

Az elmúlt években az Anktartisz tekintetében a Thwaites-gleccser, a végítélet gleccsere néven vált ismertté. Területe 192 000 km², ami több mint két magyarországi területnek felel meg, 120 km hosszú és 1200 méter mélyen hatol a tengerbe.

A gleccser 2018 óta folyamatosan melegszik, átlagosan 800 méter/év a visszahúzódás mértéke. A gleccser elolvadásával a globális

Folytatás a 23. oldalon →

Ferenc József-gleccser, 2001. és 2016.

tengerszint kb. 60 cm-rel emelkedne. Ami még ennél is nagyobb gondot jelenthet, hogy ez a gleccser tartja vissza a déli sark egyes jégmezőit, amelyek ha megindulnak és elolvadnak akár 3 méter is lehet a tengerszint emelkedés. A gleccsernél végzett kamerás vizsgálatok során kiderült, hogy a meleg tengervíz beáramlik a gleccser repedéseibe, amely jelentősen gyorsítja a gleccser olvadását.

A globális felmelegedés hatására bekövetkező gleccserolvadások súlyos természeti, társadalmi és politikai problémákat okozhatnak, amelyek elsősorban vízellátási nehézségekben nyilvánulnak meg. A csökkenő vízhozamok következtében csökken a termelékenység, ivóvízellátási zavarok alakulnak ki, energiaellátási problémák jelentkeznek, amelyek további számos nehézséget okoznak. Sok helyen felborulnak a helyi ökoszisztémák, földcsuszamlások, villámárvizek, hegyomlások alakulnak ki. Politikai szempontból új területek megszerzésének érdekében nemzetközi konfliktusok alakulnak ki.

Egyes kutatások szerint, „ha sikerülne 1,5 °C-ra csökkenteni a globális átlaghőmérséklet emelkedést, az megmenthetné a gleccserek kétharmadát”. A globális felmelegedés mérséklésével pedig nem csak gleccsereinket óvnánk meg, hanem számos más, a felmelegedés okozta negatív hatásokat is csökkenthetnénk.

Szabó Péter

Lambert-gleccser

Thwaites-gleccserről leszakadó jégtábla

Források: Juhász Árpád - Gleccserek a Föld hőmérői - Nemzeti Tankönyvkiadó, 2012; Borsy Zoltán, Jakucs László, Kerényi Attila, Mezősi Gábor, Papp Sándor, Szabó József, Székely András, Zámbo László - Általános Természet-Földrajz - Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992; <https://www.met.hu>, <https://climate.ec.europa.eu>, <https://commission.europa.eu>, <https://hu.euronews.com>, <https://index.hu>, <https://www.nationalgeographic.com/>

A múlt értékes emlékei és a jelen értékmegőrző munkája

A Baráti Körben minden évünket a munkaterv összeállításával és elfogadásával indítjuk, de az élet apró történésekkel mindig tovább bővíti és színesíti életünket és teendőinket. Így történt ez ebben a negyedévben is.

Munkatervünk többnyire állandó feladatainkra épül, de vannak áthúzódó, több év munkáját igénylő célkitűzéseink, és vannak minden évben új elemek is, amelyek az aktualitások jegyében születnek. A munkaterv aktualizálását a vezetőség a január 22-i megbeszélésen előkészítette, melyet a tagság a témakörök részletes átbeszélése után a február 26-án

tartott összejövetelen fogadott el. Mindkét megbeszélésen, az igazgatóság munkatervvel kapcsolatos álláspontjának és véleményének képviselőjére jelen volt Pozsárné Kaczkó Zita PR munkatárs. Feladataink közül kiemeljük, hogy szeretnénk folytatni és intenzívebbé tenni azt a munkát, amely révén összegyűjtjük az egykori vízügyi dolgozók életrajzát. A múlt emlékeit megidézve pedig kirándulást tervezünk a „Malmok földjére” Gyulavarsándtól - Körösbökenyig, a Beszédes-féle Malomcsatorna elkészültének 185. évfordulója alkalmából. Többek között ehhez kapcsolódott Czakó Andrásnak az

összejövetelünkön megtartott figyelemfelkeltő, értékes előadása is, melyben bemutatta az egykor oly nagy jelentőséggel bíró csatorna történetét.

Örömmel fogadjuk, hogy az internetes jelenlétünknek köszönhetően megkeresnek minket, régi vízügyi kollégák, magánszemélyek és civil szervezetek is, akiknek kéréseit a lehetőségeinknek megfelelően igyekszünk teljesíteni, leveleikre válaszolunk. Így történt ez akkor is, amikor februárban Tóth Mónika, Kienitz Vilmos egyik leszármazottjának (Kienitz

Folytatás a 24. oldalon →

Vízmesteri oklevél

Pál) hozzátartozója azzal kereste meg Baráti Körünket, hogy Kienitz Vilmos munkásságának emlékére szeretne a Wikipédián egy információs oldalt nyitni és kérte, hogy segítsük munkáját. Kienitz Vilmos az 1953-ban megalakult Gyulai Vízügyi Igazgatóság első műszaki igazgatóhelyettes-főmérnöke volt, kinek szakmai életútját „A Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság vezetői (1953-2018)” című kiadványunkban mutattuk be. Az életrajzhoz gyűjtött anyagokat, újságcikkeket, fotókat az információs oldal létrehozásának elősegítésére a kérelmezőnek megküldtük. Időközben az információs oldal elkészült, az [interneten megtekinthető](#). (Az összeállítás utal a Baráti Kör értékmegőrző munkájára is.)

Márciusban a vízügyi múlt értékes emlékei kerültek a vízügyi igazgatóság birtokába azáltal, hogy egykori munkatársunk - Kósa Ferenc - özvegye, Kósáné Hunyad Tünde a hagyatékából vízügyes vonatkozású fotókat, és néhány archív dokumentumot adott át az igazgatóságnak, többek között eredeti fotókat Bodoki Károlyról és Bodoky Lajosról, és aminek különösen örültünk, az Uhrin János vízmesteri oklevele volt. A Baráti Kör ugyanis 2019-ben előadásban mutatta be az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő, Belvízszabályozó és Vízhászanosító Társulat vízmesterének az életét, aki a Kassai Vízmesteriskolában szerzett oklevelet és 1908-tól 1940-ben tör-

tént nyugdíjazásáig a társulatnál dolgozott. Most lehetőségünk lesz ezzel az értékes dokumentummal kiegészíteni ezt az összeállítást. A Kósa Ferenc hagyatékából átadott anyaggal kapcsolatban pedig vállaltuk annak katalogizálását. A különösen értékes fotóknak és dokumentumoknak pedig szeretnénk méltó helyet találni, hogy az érdeklődőknek is legyen lehetőségük ezeket megtekinteni.

Minden évben kiemelkedő eseménynek számít a Baráti Kör életében a Víz Világnap. Már megszokott gyakorlat, hogy az adott év jelmondatához igazodva tablót készítünk a gyerekek számára ismeretterjesztő és szemléltető céllal. A 2025-ös Víz Világnap fő témája a „Gleccservédelem!” A Baráti Kör ehhez kapcsolódva két posztert készített, az egyik a gleccserek és a jégmezők keletkezéséről és a jégben tárolt édesvízkészlet jelentőségéről, a másik a „jégvilág” olvadását eredményező klímaváltozásról szól. A vízügyi igazgatóság szervező munkáját ötleteinkkel is segítettük, javaslatot tettünk egy, a gleccserekről vetítendő film összeállítására, egy „ilyen volt, ilyen lett” képpárosítási játék kivitelezésére, melyhez fotókat küldtünk, továbbá a jégolvadást szemléltető kísérlet bemutatására. A gleccserekkel kapcsolatos standot (poszterek, vetítés, és a képpárosítás) a Tárvízház bejárata mellett alkítottuk ki. Jó volt látni, hogy a gyerekek érdeklődéssel figyelték a poszterekhez fűzött magyarázatot és lelkesen párosították a gleccs-

cserek múlt és jelenlegi állapotát tükröző fotókat. Ismeretterjesztés céljából a gleccserek világát bemutató A/4-es formátumú szóróanyagot adtunk a gyerekeket kísérő pedagógusoknak, hogy a tablón látottakról a későbbiekben is beszélgessenek a gyerekekkel. A Baráti Kör részéről a helyszínen dr. Vasas Ferencné és Czako András az általuk összeállított tablókat ismertette, Málik Emma és Csiffári Nándor a tájékoztatásban működött közre. A Baráti Kör aktív vízügyi dolgozói pedig az igazgatóság által kivitelezett programokban segítettek.

A József Dezső Alkotótábor Egyesület „Körösök tükrében” címmel, a Tárvízházban megrendezett víz világnapi kiállításának is részesei voltunk. Egyrészt a kiállítás témájára, megszervezésére Baráti Körünk tett javaslatot, másrészt a kiállítók között szerepelt Baráti Körünk két tagja, Marosán Rózsa és Nótáros Mihályné. Alkotásaikhoz gratulálunk. A Baráti Kör tagjai szép számmal vettek részt a kiállítás március 18-án tartott megnyitóján.

Bodoki Károly szobra immár 11. éve városunk közkedvelt köztéri alkotása. Bodoki Károly születésére (1814. március 29.) emlékezve minden évben virágot helyezünk el a szobornál és kis mécseseket gyűjtünk, így tisztelegve a vízbábozás kiemelkedő mérnökének munkássága előtt. Ebben az évben március 28-án került sor

Folytatás a 25. oldalon →

A víz világnapi rendezvényen a gleccserek világát mutattuk be a gyerekeknek

Megemlékezés a Bodoki szobornál

erre az eseményre. Most már hagyománynak számít az is, hogy a megemlékezés virágait, a tavaszt idéző virágkompozíciót Juhász Iлона készíti. Köszönjük az önkéntes felajánlását.

Bodoki Károly születésére emlékezve, minden évben ezen évforduló előtt (idén március 26-án) sort kerítünk a Református Ó-temetőben lévő sírjának tavaszi rendbetételére is. Az ezzel kapcsolatos szervezési feladatokat Csiffári Nándor vezetőségi tagunk végzi.

Honlapunkon, csúszkahírben rendszeresen beszámolunk a Baráti Kört érintő aktuális eseményekről vagy emlékezünk meg neves vízügyi személyekről. Ebben a negyedévben a csúszkahíreink krónikása elnökszövegünk, Czákóné Czédli Jolán volt. Hírt adtunk arról, hogy a Vízügyi Közlemények 2024. 2. füzetében dr. Szilávik Lajos nagyon értékes, új információkat is

tartalmazó cikkben emlékezett meg dr. Mosonyi Emil professzor úrról, halálának 15. évfordulója alkalmából. Közzétette továbbá a Professzor Úr által írt „Mosonyi tételei az emberi magatartásról”

című tanulmányt is, melyre Baráti Körünk hívta fel a figyelmét. Így közkinccsé vált a tudós csípős, ironikus, humorral fűszerezett, szellemes írása az emberi magatartásról, mely írást a németországi Essenből dr. Kovács Lajosné küldte, elhunyt mérnök férje hagyatékából, a Mosonyi Emlékszobába szánva azt.

Beszámoltunk továbbá arról, hogy Schriffert Andrásnak, a Baráti Körünk vezetőségi tagjának a Víz Világnapja alkalmából az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott. Számunkra külön öröm, hogy az indoklásban az általa végzett szakmai feladatainak méltatásán túl, a Baráti Körben végzett értékes munkájára is szerepelt, melyet András kiemelkedő aktivitással és magas színvonalon végez. Ez évtől ő látja el a Baráti Kör titkári teendőit is. Kitüntetéséhez ezúton is gratulálunk.

dr. Vasas Ferencné

Sírrendezés a Református Ó-temetőben

Udvardi Zalán és Havas István sikerével zárult a 30. Gyöngyösi Lázár Sakk Emlékverseny

2025. január 18-19-én az Állami Díjas mérnök, Gyöngyösi Lázár emléke előtt tisztelegtek a sakkozók. Gyöngyösi Lázár a Körös-vidék árvízi biztonságának fejlesztése terén végzett kiemelkedő munkájáért 1980-ban megkapta az Állami Díjat, emellett a gyulai sakkélet kiemelkedő alakja, ké-

sőbb szakosztályi vezetője is volt. 1995 óta minden évben (a világjárvány sújtotta 2021. kivételével) tisztelegnek emléke előtt a sakkozók. A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Gyulai SE Sakk Szakosztályának közös munkájának köszönhetően az emlékversenyt az idén is megrendezték.

A tornát idén is a megszokott formátumban, egy nyílt „A”, és egy „B” csoporttal tartották, ahol csak ifjúsági játékosok indulhattak el. A két csoportban összesen 41-en ültek asztalhoz.

A nyílt versenyen, azaz az „A”

Folytatás a 26. oldalon →

csoportban 32 fő részvételével, 2 nap alatt, 9 forduló zajlott, az időbeosztás 2x20 perc volt, lépésenként 5 másodperc időhozzáadás-sal. Idén a versenyen különösen erős mezőny gyűlt össze, ugyanis összesen 5 címviselő (2 nemzetközi mester (IM), és 3 Fide mester (FM)) is asztalhoz ült, valamint összesen 9 játékos Élő pontszáma is meghaladta a 2000-et. A verseny ennek megfelelően nagyon szoros, és izgalmasan alakult, a papírforma eredmények sorra dőltek meg. Az első két kiemelt, Balla Tamás és Udvardi Zalán párharcára a negyedik fordulóban került sor, ahol nagy küzdelem után a kiskunfélegyháziak Fide Mestere, Udvardi egy zavaros középjátékban tisztelőnyre tett szert, több gyalogért cserébe, és ezt az előnyt a végjátékban érvényesíteni tudta. Ekkor azt gondolhatták a helyszínen lévők, hogy ezután Zalánnak egyenes út vezet a győzelem felé, azonban néhány döntetlen, és egy váratlan vereség a 7. fordulóban mindent felborított. Ekkor az első 6 helyezett egyaránt 5 ponttal vágott neki az utolsó két fordulónak. További váratlan eredmények mellett ebből a 6 főből egyedül Udvardi tudott 2 győzelmet behúzni, ezzel fél pontos előnyre tett szert, ami tornagyőzelmet jelentett számára. A második helyen a Gyulai SE Fide Mestere, Fekete Albert végzett, aki veretlen maradt a verseny során, míg a 3. helyen a tavalyi győztes, IM Balla Tamás végzett.

Végeredmény (A csoport):

1. FM Udvardi Zalán 7 pont
(Kiskunfélegyházi Honvéd Testedzők Köre)
2. FM Fekete Albert 6,5 pont
(Gyulai SE)
3. IM Balla Tamás 6,5 pont
(Kisújszállási SE)
4. Kunos Zoltán 6 pont
(Orosházi SE)
5. Bíró István 6 pont
(Orosházi SE)
6. IM Mózes Ervin 6 pont (Arad)

Különdíjasok:

Legjobb nem díjazott gyulai játékos: Bányai István 5 pont
(Gyulai SE)

Legjobb senior játékos:
Dr. Gosztolya Ferenc 5 pont
(Békési Torna Egylet)

Legjobb ifjúsági játékos: Győri Gábor 5 pont (Makói SVSE)

Folytatás a 27. oldalon ➔

A verseny igazgatóságunk nagytermében zajlott

Az „A” csoport díjazottjai

A „B” csoport díjazottjai

Az ifjúsági „B” csoportba 9 fő nevezett, itt 1750-es értékszám korláttal indulhattak el a játékosok. A 7 fordulós verseny időbeosztása 2x15 perc, plusz lépésenként 3 másodperc időhozzáadás volt. A résztvevők ismeretében kiegyensúlyozott, kiélezett küzdelmekre lehetett számítani, és ezt igazolták is az ifjú játékosok, hiszen az utolsó forduló előtt egyaránt 5-5 ponttal állt a két gyulai fiatal, Havas István és Budai Máté. A holtverseny Budai Máténak kedvezett. Az utolsó fordulóban Havas István

hozta a kötelezőt, míg Budai Máté egy drámai csatát vívott a szintén gyulai Gyenge Gergővel, akinek a harmadik helyért kellett kapaszkodnia. Budai Máté mindent megpróbált a győzelem megszerzése érdekében, amiért sok kockázatot is vállalt, azonban tiszthátrányba került az időzavarban, és ezt Gergő eredményesen kihasználta, így a versenyt Havas István nyerte, második helyen Budai Máté végzett, míg a harmadik helyen a kedvezőbb holtversenyes számítás miatt Gyenge Gergő végzett.

Végeredmény: (B csoport):

1. Havas István 6 pont (Gyula)
2. Budai Máté 5 pont (Gyulai SE)
3. Gyenge Gergő 4,5 pont (Gyulai SE)
4. Godó Nándor 4,5 pont (Gyulai SE)
5. Szlúka Bence 4 pont (Gyulai SE)
6. Motiu Razvan 3,5 pont (Arad)

Legjobb nem díjazott gyulai játékos: Varga Botond

Tamás Kornél

Önzetlen segítség dolgozóinktól

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál 14 éves múltra tekint vissza a szervezett véradás, vezetőink számára is fontos, hogy támogassák kollégáinkat ebben. Évente három alkalommal biztosítunk véradási helyszínt dolgozóink részére, de szívesen fogadunk ezen alkalmakkor családtagot, vagy más intézménytől érkező önkéntes véradót is.

Az első kiszállásos véradás 2011 júniusában volt igazgatóságunknál, nyilvántartásunk szerint jelenleg 66 rendszeres véradóval büszkélkedhetünk. Többen közülük már több mint 50-szer segítettek, de van, aki túl van a 70. véradásán is, a „rekordtartónk” jelenleg 90-szeres véradó. Aki ennyiszer nyújtotta a karját, az több évtizednyi elkötelezettséget jelent, hiszen optimális esetben a nők egy évben négyszer, míg a férfiak ötször adhatnak vért.

Sokszor említjük, hogy a vízügy egy nagy család, ez most is jól megmutatkozik, hiszen e nemes

Évente 3 alkalommal biztosítunk véradási helyszínt

cselekedet összehozza az embereket és erősíti a közösséget, túlmutat a mindennapi munkán. Munkatársaink valódi hősei közösségünknek, akik önzetlenségükkel életmentő támogatást nyújtanak, melyet ezúton is köszönünk!

A véradás egyszerű módja annak, hogy valami jót tegyünk másokért, ezúton biztatunk mindenkit, ha lehetősége van rá, így is segítsen.

Pozsárné Kaczkó Zita
Bordéné Csonka Ildikó

Sikeres gólyafészek áthelyezés - a Víz Világnapján érkeztek vissza a Szeghalmi Szakasz mérnökség gólyái

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság még 2022-ben a Szeghalmi Szakasz mérnökség épületének tetőjére 21 napelemből álló, összesen 8,4 kWp teljesítményű napelemes rendszert épített egy pályázat segítségével.

A Szeghalom, Széchenyi út 60. alatt található szakasz mérnökségi épületen 1999 óta a tartóoszlopon egy gólyafészek volt, ahova év-

ről évre visszajártak a gólyák és rendszerint több fióka is kirepült a fészekből.

A lapostetőn igyekeztünk a napelemeket úgy elhelyezni, hogy az elemek ne kerüljenek a fészek alá, így reménykedtünk, hogy a korszerű fotovoltatikus rendszer és a természetvédelem megfér egymás mellett.

Sajnos a következő év bebizonyította, hogy a napelemek a gólya

által felhordott gallyaktól és gólyaürüléktől sérülésnek vannak kitéve. 2024. év elején felvettük a kapcsolatot a természetvédelmi hatósággal. Első javaslatunk az volt, hogy az épületünk előtti villanyoszlopra kerüljön át a fészek, amely kb. 15 méterre található az áthelyezendő gólyafészekről. Az ötlet jónak tűnt, hiszen a Széchenyi utcán 6 fészek található a villany-

Folytatás a 28. oldalon →

oszlopokra helyezve, csak hogy a villanyoszlopok 6 méter magasak, az épületen lévő gólyafészek pedig 12 méter magasra volt. A Nemzeti Park azt a tájékoztatást adta, hogy a meglévő villanyoszlopra való áttelepítés - hiába van közel - a magassági különbségek miatt nem lehetséges, hiszen a gólyák nagyon ragaszkodnak a fészkelési helyükhöz és a magassági változás befolyásolhatja a biztonságérzetüket és a fészkekhez való visszatérésüket. A másik megoldás egy új, megfelelő magasságú oszlop felállítása volt az épület előtt található zöldterületre, amely egyben közterület is, ehhez az önkormányzat is beleegyezését adta. Itt a közműegyveztetések során kiderült, hogy az oszlop felállítása a helyszínen húzódó vezetékek sokasága és elhelyezkedése miatt nem lehetséges.

Végül - többszöri egyeztetés után - a természetvédelmi hatóságtól az engedélyt úgy kérelmeztük és kaptuk meg, hogy a szakaszmérnökség udvarán, a régi fészektől kb. 30 méterre, zöldterületen, a régi fészkekkel azonos magasságú oszlopra helyezzük az új fészekkalapot. A helyszínt úgy választottuk ki, hogy az továbbra is megfelelő élőhelyet biztosítson gólyáknak, viszont a fészkek alatt esetlegesen lehulló gallyak, madárürülék ne okozzon semmilyen problémát. A hatóság az engedélyében több előírás mellett az áthelyezésre a költési időszakon kívüli augusztus 31. - március 15. közötti időszaktól jelölte meg.

A természetvédelmi engedély birtokában és a gólyák távollétében 2025. év elején elkezdtük előkészíteni az átköltöztetést. Sikertelenül egy olyan céget találni, akik már rendelkeztek kellő tapasztalattal ilyen fészekköltöztetési munkákhoz. Az eseményre február 24-én került sor, ahol a nemzeti park munkatársai is jelen voltak.

A kivitelezés elsőként az irodaépület tetején, tartóvason elhelyezkedő gólyafészkek elbontásával indult. A több mint 25 éves, évről-évre egyre gyarapodó - becsléseim szerint nagyjából 2-3 mázsa súlyú - fészkek tartóvasának levágásához és a fészkek daruval történő leemeléséhez a kivitelező összes eddigi

Napelemrendszer a szakaszmérnökség épületén a gólyafészkekkel

A gólyafészkek áthelyezése

A gólyapár birtokba vette az áthelyezett fészket

tapasztalatára szüksége volt.

Az új oszlop felállítása már rutin-feladatnak tűnt. Közben a nemzeti park munkatársai a fészekkelapra kisebb gallyakból, kialakították az új fészket, majd a régi fészkekből átpakoltak még néhány növény-maradványt, így próbálták még otthonosabbá tenni azt. Az utolsó mozzanat volt az új fészek ráeme-
lése a tartóoszlopra.

A változtatás sikeresnek bizonyult, hiszen március 20-án a víz világnapi városi ünnepségünk idején Domokos Balázs szakaszmérnök úr telefonon arról tájékoztatót, hogy a gólyánk (hím) az új fészek szélén áll és nézelődik, kis idő elteltével pedig már igazgatta az új fészket. Néhány nap elteltével a párja (tojó) is csatlakozott hozzá az új helyen.

Ez az eset mutatja, hogy a természetvédelmi szempontokat szem előtt tartva sikerült olyan megoldást találni, amely az embereknek, a korszerű technikának, valamint a védett gólyának is megfelelő.

Schriffert András

Szakaszmérnökségünk udvarán a gólyapár

Néhány érdekesség a fehér gólyákról és a „szakaszmérnökségi gólyánkról”

- A gólya Magyarországon fokozottan védett. Természetvédelmi értéke: 100 000 Ft.
- A gólya testhossza 100-115 centiméter, szárnyfesztávolsága 155-165 centiméter, testtömege 2,2-4,4 kilogramm, 16-24 évet élnek, legidősebb gólya 39 éves volt.
- Egy gólya 20 000 kilométert is repülhet a költő- és telelőhely között.
- Az európai állomány két „kapun” keresztül hagyja el földrészünket. A nyugatra fészkelők a Gibraltári-szoroson átrepülve Nyugat-Afrika partjainál haladnak tovább, és Közép-Afrikában telelnek. A kelet-európai gólyák, és így a hazánkban fészkelők is, a Boszporusz felett kelnek át, majd Kis-Ázsiát átszelve a Földközi-tenger keleti partvidékén haladnak tovább, s a Szuezi-öbölnél érik el Afrikát. Innen a Nílus folyását követik, majd Ugandán, Kenyán, Tanzánián és Zimbabwén keresztül Fokföldig vonulnak.
- A hímek érkeznek vissza először a telelőterületekről és ők kezdik el a fészkek felújítását is.
- Ha nem érkezik meg időben a gólyák párja, akkor emiatt új társ után néznek.
- A gólyapárok az esetek nagy részében együtt költenek egymást követő években, de ez a hűség inkább a fészkelőhelyhez köti őket, a költési időn kívül nem maradnak együtt.
- A fészket évekig használják, mivel egy új fészek megépítése rengeteg energiát emészt fel.
- Akár 4 tojást is raknak, amelyek 33-34 nap múlva kelnek ki.
- A „szakaszmérnökségi fészkekből” az elmúlt 20 évben 40 fióka repült ki.
- A kisciók 58-64 napos korukban repülnek ki, ezután még 7-20 napig számíthatnak arra, hogy a szüleik etetik.
- Jellemzően emberi környezetben fészkelnek, amely rendszerint vizes élőhely közelében van.
- A gólyák 3-5 éves korukban érik el ivarérettségüket.
- Kajtár (magányos) gólyáknak nevezik a még nem ivarérett vagy pár nélküli, fészket nem rakó gólyákat, akik sokszor csapatba verődve keresik a táplálékot.

Források: <https://www.europamadarai.hu>, https://hu.wikipedia.org/wiki/Fehér_gólya, <https://www.eszakigolyahir.hu/>, <https://termeszetsen.mme.hu/#/golyales?nest=2188350>

Színes programkavalkáddal indította az évet az Ifjúsági Klub – avagy az „új seprű, jól seper”

A farsangi mulatság résztvevői

Mivel a korábbi elnököt Kurucz Mátét 2024. november 15-től ki-nevezték a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság műszaki igazgatóhelyettesének, és ezt a két funkciót egyszerre nem töltheti be, ezért az egyesületnél vezetőválasztást kellett tartani. A decemberben összehívott Közgyűlésen a tagok egyhangúlag Ökrös Mónikát választották meg a KÖVIZIG Ifjúsági Klub új vezetőjének.

Az egyesület februárban egy évek óta elfeledett hagyományt élesztett újra, ismét farsangi mulatságra várta az igazgatóság dolgozóit, akik nagyon lelkesen álltak a kezdeményezés mellé, és remek partit hoztak össze. A rendezvényen több mint 30 kollégánk öltött jelmezt, színes forgatag töltötte be a nagytermet. Mexikói sombrero, Supergirl, Dínó, Minionok, Sellő, Varázsló, Apáca, hogy csak néhány jelmezt említsünk. De személyesen itt volt a partin Tom Curise és Jack Sparrow is. Persze volt olyan is, aki egyszerűen oldotta meg a jelmez kérdését és vízügyesnek öltözött. Mivel az esemény későn kezdődött, az egyik kollégánk mindjárt pizsamában érkezett, hogy később az áltöltözéssel már ne kelljen bajlódnia, ja hogy ez volt a jelmez, erre később jöttünk rá.

Jelmezversenyt is hirdettek a szervezők, rendhagyóan nem egy szigorú zsűri választotta a legjobb jelmezt, hanem minden résztvevő szavazhatott a kedvencére. A versenyt az egyedül is egy Hot Men Dance revüshow-val felérő kollégánk nyerte, akin remekül mutatott a rendőrijelmez, ehhez természetesen a „táncstudása” is megvolt és a „szeme sem állt jól”. Remek kvízzjáték színesítette az

eseményt, egy filmrészletet megnézve, kérdésekre kellett (volna) válaszolni, a résztvevők zenei tudását is próbára tették a játék kitalálói, 5 csapat mérte össze a tudását, a játékot a Dínó, Turista és d'Artagnan vezette csapat nyerte.

Márciusban egy borkóstolóval folytatódott a „rendezvénycunami”. Hanyik Gábor látogatott el hozzánk a tokaji borvidékről és hozta el saját pincéjének, valamint a Béres Szőlőbirtok Pincészet borait. Kóstolhattunk habzóbor és pezsgőt, sárgamuskotályt, furmintot és hárslevelűt, na és az édes borok kedvelői sem maradtak hoppon, a Béres Tokaji Magita Cuvée az ő ízlésüket szolgálta. Saját készítésű szőlőpálinkát, borkorcsolyaként kolbászt, szalonnát, sajtot és házi sütésű kenyeret is hoztak magukkal.

A borkóstolót a rendezvény iránt érdeklődők magas létszáma miatt, pincénk helyett a nagyteremben rendeztük meg. A résztvevők betekintést nyerhettek a borkészítés világába, és egy különleges pezsgőbontási technikát is megtekinthettek, amit otthon nem célszerű kipróbálni. „Pezsgőt pukantva csak a lúzerek bontanak. Meg az autóversenyzők. Az igazi menők karddal csinálják és úgy

Folytatás a 31. oldalon →

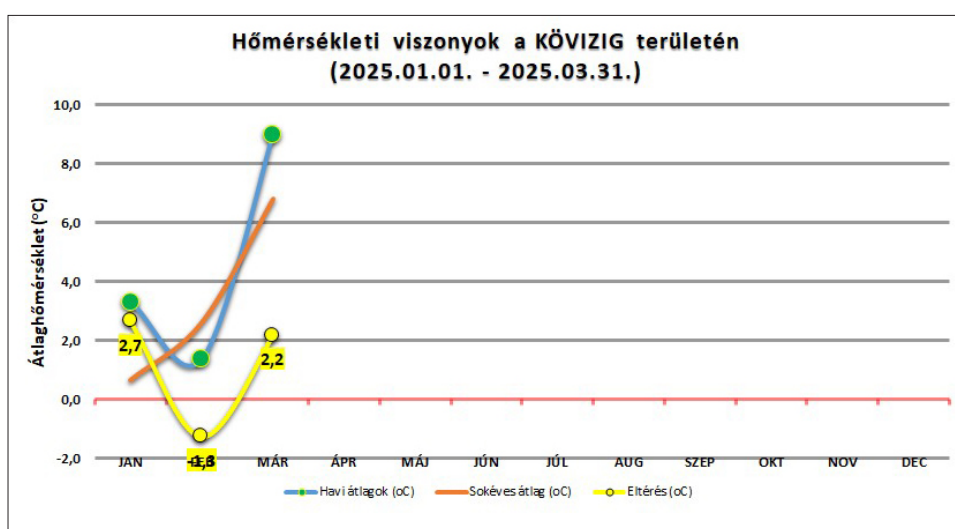

Hanyik Gábor mutatta be nekünk a tokaji borok világát

állomásai ezúttal a legkevesebbet mérték. A havi szinten legtöbb csapadékot adó állomás 30,7 mm-rel Remete volt, a legkevesebb csapadék 13,7 mm-rel Töviskes állomáson esett. Az egy nap alatt lehullott legnagyobb mennyiséget 14 mm-rel január 2-án észlelték Lőkösházán, emellett ez a nap volt a hónap legcsapadékosabb napja. Februárban a havi viszonyok még rosszabbul alakultak a januárinál. A havi területi átlag 16,6 mm volt, mely a sokévi 34,9 mm-hez képest még nagyobb negatív eltérés. Érdekes, hogy a hónap derekán születtek először mérhető értékek, emellett mindössze kétszer volt esős időszak (hónap közepe és legvége), a hónap nagy része csapadékmentes volt. A havi összegből a legnagyobb mértékben a szarvasi szakasz részesült, míg a szeghalmi szakaszra ezúttal is a legkisebb arányban hullott csapadék. A havi szinten legcsapadékosabb állomás 23,7 mm-rel Körösszakál volt, míg a legkevesebb mennyiség 11,2 mm-rel Ant állomáson hullott. Az egy nap alatt lehullott legmagasabb érték viszont felülmúlta a januári napi maximumot, hiszen ez 16,5 mm volt és február 13-án észlelték a Békési híd állomáson, mely nap a hónap legcsapadékosabbja is volt egyben. Márciusra a csapadékhelyzet szerencsére megváltozott az előző két hónapoz képest. Az egész havi mennyiség kiegyenlítette a 2025-ös év addigi halmozott hiányát, sőt az első negyedév befejeztével a csapadékegyenleg többletbe fordult. A havi területi átlag 68,4 mm volt, mely a sokévi 33,2 mm-hez képest több mint kétszeres többletet jelent. Az időbeni eloszlás alapján a mennyiség teljes egészében a hónap harmadánál-felénél, illetve az utolsó harmadában hullott, területi eloszlás alapján a Gyulai Szakasz mérnökség állomásaira a legnagyobb arányban. A legnagyobb havi mennyiséget Körösszakál állomáson 89,4 mm-rel, míg a legkevesebbet Körösladányi duzzasztó állomáson 47,7 mm-rel mérték. Az egy nap alatt lehullott legnagyobb mennyiség 26 mm volt, melyet március 11-én észlelték a Békési híd állomáson.

Léghőmérsékleti viszonyok

Léghőmérsékleti szempontból változatos volt a 2025-ös év első

Havi középhőmérsékletek és átlagtól való eltérésük (2025. január-március)

három hónapja. Januárban és februárban két ellentétes hónapnak lehettünk tanúi, ami a havi középhőmérséklet sokévihez viszonyított értékét jelenti. A két hónapot átlagolva ugyan melegebb időjárás volt a megszokottnál, hiszen január és február átlaga (2,3 °C) magasabb volt, mint a sokéves (1,6 °C) érték.

Január átlaga 3,3 °C volt, mellyel bőven felülmúlta a sokévi 0,7 °C-ot. Az egész hónapra jellemzőek voltak a pozitív napi értékek, mindössze a hónap legelső napján és a közepén voltak fagyos napok. A napi átlagok alakulása rendkívül változatos képet festett: egy gyors emelkedést ugyanolyan hirtelen lehűlés követett, mely azonban igen rövid időn belül (néhány nap) ismét felmelegedésbe váltott át és csak a hónap végén kezdett újra csökkenni a hőmérséklet. A legmagasabb havi középértéket Németzugon mértük 4 °C-os értékkel, míg a leghidegebbet Eleken 2,7 °C-kal. A legmelegebb nap 10,6 °C-os átlaggal január 29-e volt, míg a leghidegebb január 15-e -2,1 °C-kal. A szélsőértékek tekintetében a legmelegebbet 18 °C-kal három helyen is észlelték: Németzugon és Körösszakálban január 28-án, illetve Szarvas-Kákafokon január 29-én. A leghidegebbet ezzel szemben január 14-15-én észlelték Méhkerék, Németzug, Ecsefalva és Körösszakál állomásokon, mindegyik esetében -6 °C volt ez a szám.

Februárban viszont az átlagnál hidegebb időjárás következett, ez

számokban annyit jelent, hogy a sokévi 2,6 °C-hoz képest mindössze 1,4 °C-ot mértek havi átlagban az igazgatóság állomásain. A napi átlagok alakulásában egy kisebb-nagyobb kilengésekkel tarkított lehűlés figyelhető meg nagyjából a hónap kétharmadáig, amikor-tól felmelegedés következett. A leghidegebb állomás Elek volt 0,8 °C-os havi középértékkel, a magasabb érték viszont 2 °C-kal ismét Németzugon volt. A legmelegebb nap február 28-a volt 8 °C-os napi átlaggal, míg a leghidegebb nap -2,4 °C-kal február 19-e. A szélsőértékek közül a legmagasabb érték 19 °C volt, melyet Németzugon észlelték február 27-én, míg a legalacsonyabb Eleken volt február 20-án -10 °C-kal.

Márciusban - eltérően a februártól - ismét melegebb volt az időjárás a megszokottnál. A havi területi átlag 9 °C volt, mely a sokévi megszokott 6,8 °C-os értékhez értékhez képest jelentős eltérés. A hőmérséklet időbeni alakulása hullámzó volt a hónap folyamán: a hónap közepéig tartó intenzív felmelegedést egy nagyon gyors lehűlés követett, majd a hónap végére ismét felmelegedés volt tapasztalható. A legmagasabb érték Németzugon volt 10,1 °C-kal, míg a leghidegebb Eleken 8,1 °C-kal. A hónap során két nap volt a legmelegebb, ez március 12-13-a volt, egyaránt 13,2 °C-os napi átlaggal, a leghidegebb nap március 18-a 2,9 °C-kal. A szélsőértékek-nél a legalacsonyabb mért érték -5

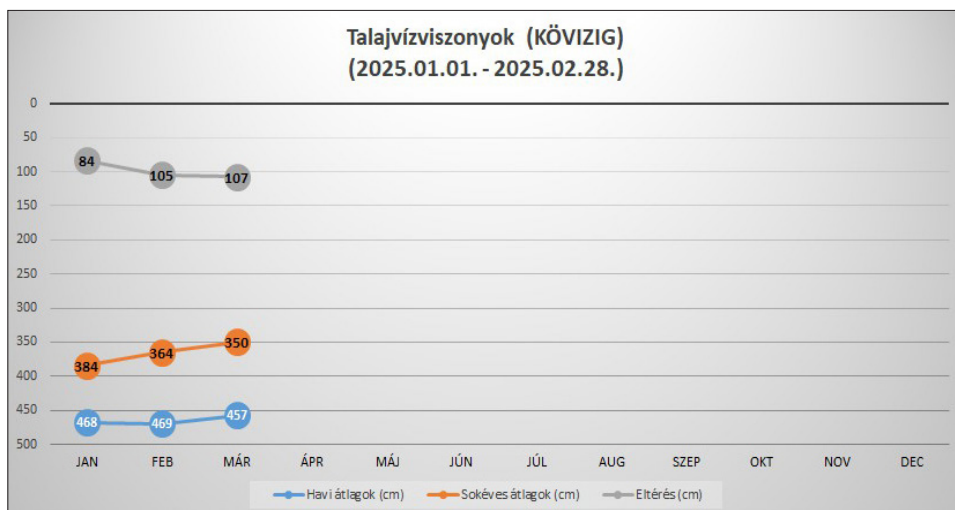
Folytatás a 33. oldalon →

°C volt, mely előfordult Méhkeréken, Kisörvetőn, Körösszakálban és Mezőberényben, ellenben a legmelegebb Németszug és Körösszakál állomásokon volt 25 °C-kal.

Talajvízviszonyok

A 2025-ös év első három hónapjának talajvízviszonyait a csökkenés jellemezte. A havi területi átlagok a sokévi értékek alatt maradtak, ez az eltérés pedig február folyamán már az 1 m-es határt is átlépte. A trendvonal alakulásából a változottság olvasható ki, mely nagy vonalakban annyit jelentett, hogy január közepéig vízszintcsökkenés, majd emelkedés volt tapasztalható, míg február folyamán a hónap első fele lassú csökkenést, végül a közepétől emelkedést mutatott, mely március végéig folytatódott, köszönhetően a jelentős mennyiségű csapadéknak.

Január során a területi átlag 468 cm volt (peremmagasságtól számolva), mely a sokévi 384 cm-hez képest jelentős eltérés. A hónap elejét egy hirtelen növekedés jellemezte, majd ez egy lassabb csökkenésbe váltott át, amely január nagyjából kétharmadáig tartott. Ezt követően a vízszint ismét emelkedésbe fordult, végül csak a hónap végén kezdett el ismét csökkenni. A legalacsonyabb napi átlag 471 cm volt, melyet január 1-jén mértek az igazgatóság talajvízfigyelő állomásai, míg a legmagasabban 466 cm-en volt a víztükör szintje, ez pedig január 6-án volt tapasztalható.

	JAN	FEB	MÁR	ÁPR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SZEP	OKT	NOV	DEC	Átlag
Havi átlagok (cm)	468	469	457										465
Sokéves átlagok (cm)	384	364	350										366
Eltérés (cm)	84	105	107										99

Havi felszínközeli középvízállások és átlagtól való eltérésük (2025. január-március)

Február első felében egy nagyon szűk tartományban mozogtak az értékek, de általánosságban a csökkenés volt jellemző. Ez a hónap kb. felénél megfordult és komolyabb emelkedés következett, mely a hónap végéig - kisebb-nagyobb kilengésekkel tarkítva - kitartott. A havi területi átlag alig tért el a januáritól, szám szerint 469 cm volt, ez a sokéves értékhez (364 cm) képest viszont már jókora, 1 m-t is meghaladó eltérés. A legmagasabbban 467 cm-en volt a talajvíz szintje, mely két alkalommal is előfordult: február 16-án és február 26-án. Ezzel szemben a legalacsonyabb területi átlagos talajvízállást 472 cm-rel február 7-én észlelték az igazgatóság állomásai.

Márciusban az átlagos talajvízszint magasabb volt az előző hónaphoz (469 cm) képest. A havi területi átlag 457 cm volt, mely a sokéves 350 cm-hez képest 107 cm-es eltérés. A napi átlagok alakulását nézve az egész hónapot növekvő tendencia jellemezte. Ez a növekedés a hónap elején nagyon lassú volt, azonban a felétől felgyorsult, többek közt a lehulló csapadékok hatására. A napi átlagok alapján a legalacsonyabban három napon át, március 1-3-ig volt a víztükör szintje, ezeken a napokon a területi átlag 469 cm, míg a legmagasabb értékeket a hónap legvégén (március 31.) mérhettük, ekkor a területi átlag 442 cm volt.

Kiss Kornél

HIDROLÓGIA

Hidrológia

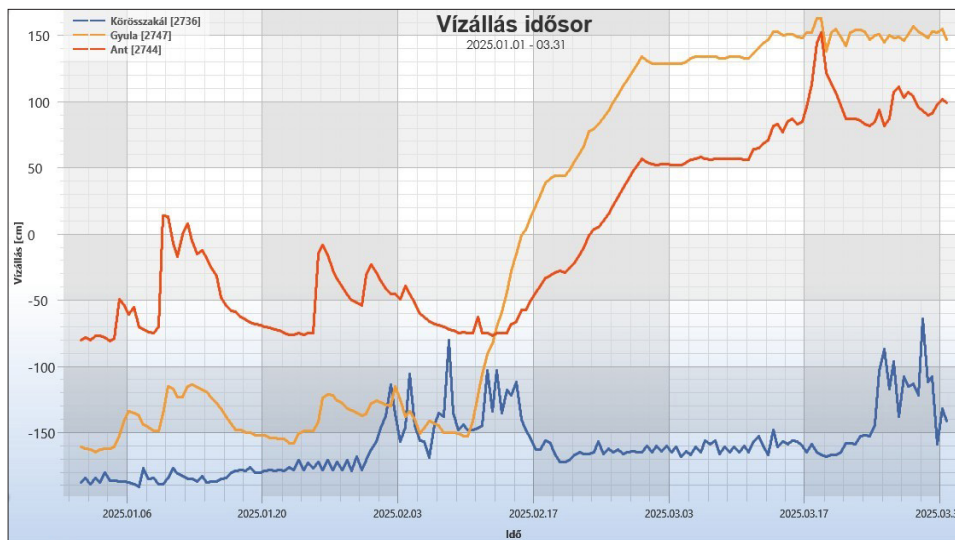
Folyóink vízjárása január-március hónapokban

A Körösökön az első negyedév első részében téli kisvízes állapotokat figyelhattunk meg. Februárban a duzzasztók üzembeállításával már nyári vízállást tartottunk.

A határon túlról érkező vízmenyiségek - a Körösök vízgyűjtő területén szinte csapadégmentes időszaknak köszönhetően - minimálisra csökkentek a negyedév elején, majd a csapadékosabb márciusi közepi időszak miatt, folyóink vízhozama növekedni kezdett.

A vízkészlet növelése érdekében

Folytatás a 34. oldalon ➔

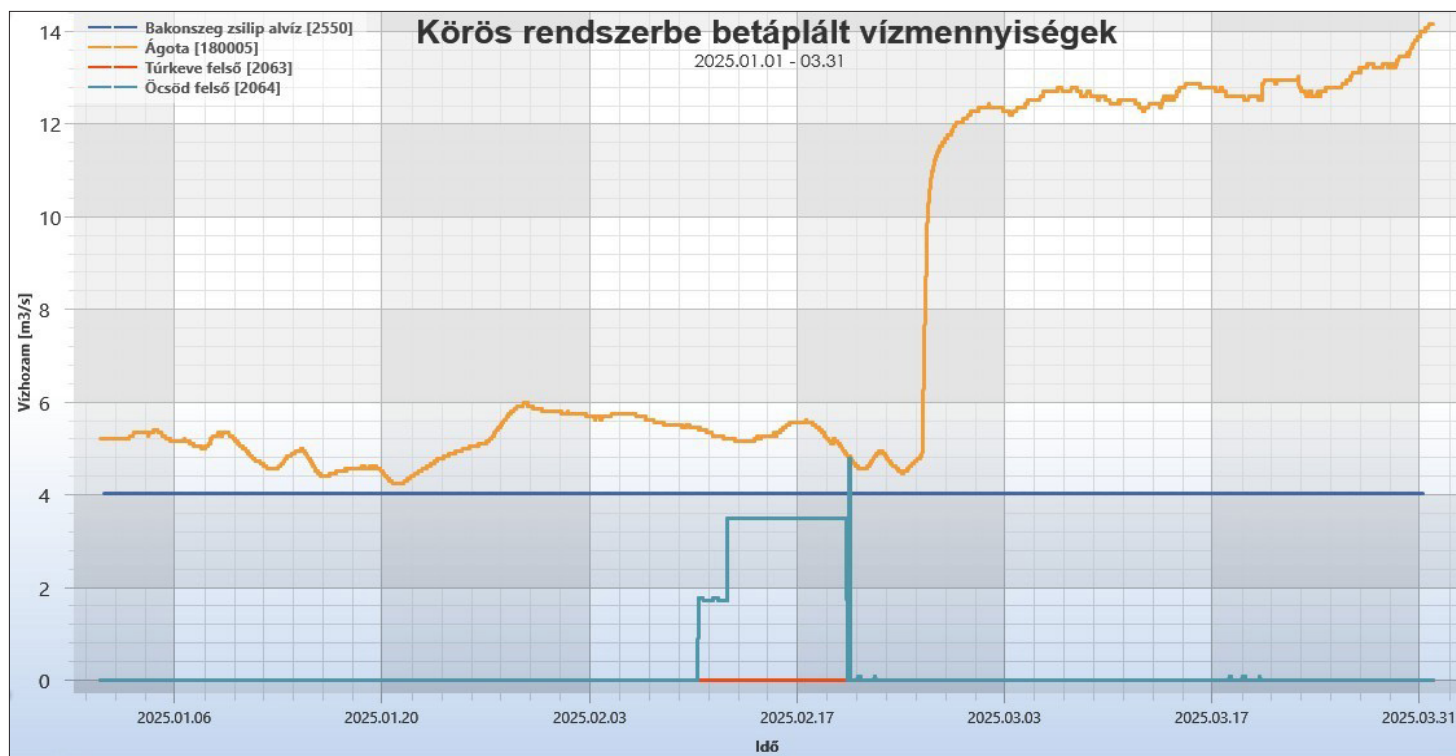
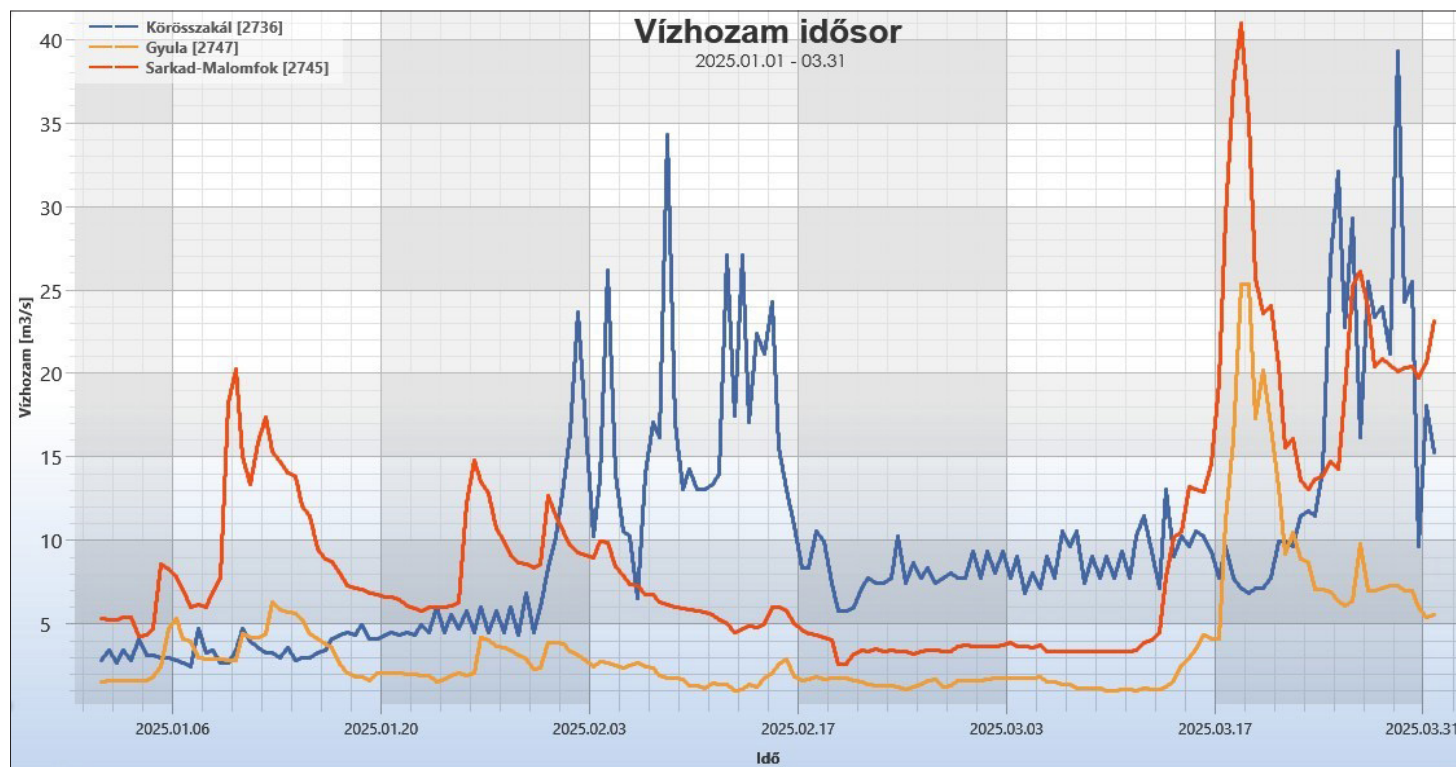
folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös-rendszerbe.

A betáplálás a I. negyedévben 3 ágon keresztül történt folyamatosan, vagy szakaszosan. A Ke-

leti-főcsatornán keresztül Bakon- szegnél a Berettyóba, valamint a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán keresztül Ágotánál, illetve a Nagy- kunsági-főcsatornán Öcsödnél.

Túrkevéénél ezen időszakban nem történt vízpótlás.

Kukla Zsombor

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél

Kiadó: **Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság**
 Felelős kiadó: **Lúczy Gergely igazgató**
 Főszerkesztő: **Kurucz Máté műszaki igazgatóhelyettes**
 Szerkesztőbizottság tagjai: **Pozsárné Kaczkó Zita, Faulháber Márton, Jobbágy Zoltán, Bujdosó Szabolcs**

Cím: **5700 Gyula, Városház utca 26.**
 Tel.: **66/526-400***
 E-mail: **kovizig@kovizig.hu**
 Honlap: **www.kovizig.hu**
 Megjelenik negyedévente elektronikus formában.